

Kaláris

Mártély Önkormányzatának közéleti-kulturális információs kiadványa
Hírek, pillanatképek Mártély életéből

2005. június – 11. szám

A legnagyobb gond az, ha a hülyeség akaratérővel párosul. – huni

„Jelzöm...”

Hónapsoroló

Még mondja valaki, hogy egy ekkora településen fél év alatt nem történik semmi.

Megújult a iskolai konyha, és a tűzoltószertár, s út is készült hozzá, mert *valamin* menni kell. Elkészült az új osztású telkek közművesítése. Falugyűlést tartottunk a csatornázással kapcsolatban, s kissé elszabadultak az indulatok egyeseknél, de ezt lehetett tudni előre, ezért ez sem torpantotta meg a közös akaratot. Végre visszakerült Mártélyhoz a Kemping, és egyesek kárörvendő kezdősülése ellenére sikeresen be is indítottuk. Elkezdődött a futball idény, országos elismerést kaptak polgáróink, de közben folyamatos harcot vívtak a belvízzel, s a folyó is megáradt. Sártengerben látogatta meg a tanyákon élőket az új rendőrkapitány és a falu vezetői, s közösen emlékeztünk Március 15-re. Emléktáblát avattunk az öreg iskola falán, télűző farsangi mulatságokkal mulattuk az időt és vágytuk a tavaszt, a falu meg új orvost kapott, aminek nagyon örültünk. A civil szervezetek is működtek. Az „Őszirózsa” énekelt, a Mozgássérültek Egyesülete közgyűléseket tartott, és igyekezett tartani a lelket mindenki, akiben tartani kellett, a Faluvédők a Konrád Lorenz Egyesülettel karöltve oktató és munkahelyteremtő programba kezdtek, az Olvasókör összejöveteleket tartott. A Vendégvárók terveztek, szerveztek, közhírré tettek és vendégeket vártak. A „Hogy életük legyen” alapítvány erejéhez és lehetőségeihez mérten de kitartó akaratú építi közösségi házát, és működtek a közintézmények, és a Polgármesteri Hivatal. Gyerekeink óvodába, iskolába jártak, a betegek orvoshoz, fogorvoshoz (mert nekünk az is van új), ha kellett a patikába, az egészségesek dolgozni, sokszor erejükön felül még az otthoni gazdaságban is, s keveset pihentek. A Gondozási Központ – mint mindig – öregeink napjait próbálta szebbé, élhetőbbé tenni, az Anya és Csecsemővédőben anyákat és csecsemőket gondoztak, az ovisok, iskolások elballagtak, s egyszer csak megszólalt a rádió... És születtünk, házasodtunk, éltünk és meghaltunk. Dolgoztunk,

pénzt is találtunk, ki többet, ki kevesebbet, nehezebben, vagy könnyebben, s ruházkodtunk, vásároltunk, gyereket neveltünk és jószágot, mindennap kenyeret tettünk az asztalokra, s eközben még megpróbáltunk a közösség dolgaival is foglalkozni. Ezt a beleszületetten, vagy magunk választotta helyet a magunkénak éreztük, élhetőnek, és reménytelen jövő elé nézőnek. Nem riasztottak bennünket az első pillanatban sokszor megoldhatatlannak tűnő gondok, hanem igyekeztünk azokat megoldani. Jó paraszti természetünk szívós és kitartó, és nagy, mint a körülöttünk lévő puszta. A többségünk úgy érzi, jól mentek a dolgok. Talán még erősebben kellene azzal foglalkoznunk, hogy legyőzzük érdektelenségünket, amit lehet, az élet nehézségei okoznak. Hogy többet szóljunk egymáshoz, a többiekhez, mindazokhoz, akik itt egyet akarnak: őszinte, nyílt párbeszédet ember és ember között, egy olyan közösség hasznára, amely nem a gondok halma felett kesereg, hanem együtt tör előre egy még jobb, még szebb és még élhetőbb település felépítésére, amelyben élni jó... Békében.

Farkas Csamangó Zoltán

Erről olvashatnak

Péter jegyzete az oktatás reformjáról	2. oldal
Vekerdy Ilona az első mártélyi óvónő	3. oldal
A Biztonságos Magyarországért Közalapítvány kuratóriumának kihelyezett ülése	4. oldal
„Bakancsos“ turisták Mártélyon	5. oldal
Ovis ballagás	5. oldal
Az allergia, mint népbetegség	6. oldal
Szinte nyílt levél Gyurcsány Ferenc pillanatnyilag miniszterelnökhöz	8. oldal
IX. Mindszenti Napok programja	9. oldal
Az orvosi rendelő közleményei	10. oldal
Focihírek	11. oldal
Az eredményes, tűzkármentes betakarításért	12–13. oldal
Népszokások-hagyományok – Péter-Pál	14. oldal
Helyi hírek	16. oldal
Önkormányzati hírek	17–18. oldal
Elbúcsúztatták a falu jegyzőasszonyát	

Az üdülőterület lomtalanítás előtt

Péter jegyzete

Az oktatás reformja a korszerű tudás elsajátításának alapja lehet

Napjaink szlogenje, az igen gyakori „reform“ kifejezés...

Olyan időket élünk, hogy mindent reformálunk. Tesszük ezt a családban, az étrendünk terén, a munkahelyen, a lakóhelyünkön, az egész országban, de néhány kivétellel, az egész világon ez történik. Mondhatjuk, az emberiség évtizedes, évszázados álmaiból kezd ébredezni. Erre minden késégen kívül nagy szükség van, és nem halasztható a változások megtétele. Érvényes ez a gazdaság, az egészségügy és az oktatás számos területére. A többi meg mindezeknek a függvénye lehet. Sokáig hevertünk a medvebőrön, abban a tudatban, hogy mindent jól tettünk. Ez napjainkra idejét múlta.

Az oktatásban, mint egyéb más életfontosságú tevékenységben is, a hagyományok betartása volt egykor a legfőbb irányelv. Legyenek azok évtizedesek, de akár évszázadosak is, tovább nem felelnek meg a kor követelményének.

A legutóbbi Pisaban elkészített felmérés alapján be kellett látnunk, tanítványaink gyengén szerepeltek a nemzetközi felmérésben, ami mindenképpen az oktatás reformját sürgeti. Sajnos ezen a téren is mélyen aludtunk, mint számos más területen is. Vigasznak kevés, hogy ez más nemzetekkel is előfordult. Azokat sem szabad figyelmen kívül hagyni, akik szép eredményekkel elhúztak mellettünk, mert idejében felébredtek. Így van ez a Finnknél, akik világviszonylatban is a legjobb eredményeket könyvelhetik el maguknak. Őket követi Dél-Korea, Új-Zéland, Japán az eredményekkel.

Ezek a népek, idejében reagáltak korunk megváltozott követelményeire. A használható tudás jobb, könnyebb elsajátítását lehetővé téve reformálták meg oktatási, ezen belül – tantervüket. Ehhez igyekeztek megfelelőbb feltételeket teremteni, ami az oktatók, és tanítványaik előnyére, jobb eredményekhez vezetett azt a régi bölcsességet szem előtt tartva, hogy „a tudás hatalom”, megszerzése szükséges, és a jóléthez nélkülözhetetlen. Ez érvényes minden területre, és nyilvánvalóan nem csak az iskolai hétköznapiakra, hiszen a tanulásra számtalan más lehetőség is kínálkozik. A gyakorlati tudás megszerzését, tapasztalatok gyűjtését is reformálni kellene. Erre csak egy lehetőség, hogy a szükséges forrásokat jobban kellene ismertetni, evvel az elsajátítás lehetőségét is népszerűsítve.

Nem sok területen fűzök reményt a 100 lépés programhoz, de ami az oktatást illeti, igen. Nem szeretem azok véleményeit, akik ebből a dologból pártpolitikát képeznek. A nemzetet érintő nagy reformok esetében, meg kell szűnni a pártpolitikai érdekeknek. Ott, ahol ezt nem tanulják meg, végül is a nemzet sínyli meg. Sajnos a mi történelmünk folyamán a széthúzás volt a jellemző, és ezen sem a szocializmus, sem a demokrácia idáig nem változtatott. E téren sem a magyar nemesi réteg, sem a kommunista elit nem hozott érdemi haladást, csak további akadályai voltak a fejlődésnek. Erre csak azt lehet mondani, hogy hiába a tehetséges nemzet, ha rossz felé vezénylik, vagy fordítva: hiába a tehetséges a vezetés, ha a polgárok mind más irányba húzzák a szekeret. A reformok mindég hosszú távúak, ezért felelőtlenség lenne a kormány ellenzékének figyelmen kívül hagyása. A reformok eredményét csak a próbaidő után le-

het felmérni, ami esetenként változó. Menetközbeni változásoktól nem kellene elzárkózni, hiszen nincs az a jól képzett bizottság, a szakemberek előkészítő munkája, akik a gyakorlatra átvitt változásokért garanciát tudnának vállalni.

Az csak természetes, hogy minden reform kétségekkel, de reményekkel teli elvárásokkal is kopogtat az érintetteknél. Erre csak az lehet a válasz, hogy soha ne féljünk az újtól. Itt is érvényes a régi kínai bölcsesség, hogy „csak a változás az állandó”, és ameddig a változás, addig a remény.

Tudom, hogy az aggályok nem alaptalanok, mert a reformok mehetnek, és nem ritkán nagyon rossz irányba mennek. Gondolok itt az oktatás minőségére, ami a humán tantárgyak oktatását is illeti. Sajnos ismerve az elmúlt évtizedek elferdített történelmi oktatását, most is kétségeim vannak néhány vonatkozásban. Tudom, hogy nagyobb ismeretekkel kell fiataljainknak rendelkezni a világ országairól, a jövőre döntően fontos információs folyamatokról, az idegen nyelvismeretek területén, a biológia, és fizika rohamos fejlődésének követése terén, a környezetvédelem legfontosabb ismereteit elsajátítva. Ez mind nagyon fontos, de nem elfogadható, ha mindez, történelmünk és nemzeti elkötelezettségünk kárára történne. Hová jutunk, ha a világ gyarapodó ismereteit elsajátítjuk, lesz elegendő használható tudásunk, de identitástudatunkat az elmúlás ösvényén hagynánk. Ezért felelősség a valóságghú igaz történelem tanítása, amely mindenkor a reformok fontos részét kell, hogy alkossa. Nem elég megismerni Új-Zéland földrajzi, és történelmi múltját, ha a hazai történelmünket a feledés, az elferdítés, és mellőzés érinti. Régi mondás, de örök igazság, hogy akinek a gyökerei megszünnek, jövője sem lehet! Nem fog bennünket előre vinni az amerikai nép fejlődésének ismerete, (amit az emberiség erkölcsi csődjeként is emlegetnek, ahol 17 évesen lehet valaki zsoldoskatoná, de alkoholt álszent módon csak 21 évesen fogyaszthat a fiatal), de az sem, ha a diktatúrák áldozatait személy szerint nagyra tartjuk. Ami előbbre visz, az a tudás, a nemzet, és az emberiség jóléte érdekében végzett tetteink.

Az a szó, hogy „nemzet” mára idegenné válik a hazában. Miközben ott tartunk, hogy a magyar Himnusz nál, inkább leülnek fiataljaink, és popzenét hallgatnak, amikor Trianon hallatán mosóporra gondolnak, amikor Rákóczi helyett, inkább George Bush hazugságalapú elméleteit fontolgatják, akkor elszorul a szívem, és úgy érzem még soha nem kellett ennyire reformálni, mint napjainkban.

Reformálni, de hogyan? Kit kérdeztek meg e-tekintetben, és miről döntenek a pártpolitikai érdekek? Mi történik fiataljaink, és oktatóink érdekében? Mi történik a nemzet érdekében? Mi az emberiség érdekében? Idegen szó lesz a haza, vagy már az is? Egyáltalán milyen hatalomnak kell hódolni a jövőben? A pénz hatalmának? A ravasztságot, a mesterkedést kell oktatni a jövőben, mert abból lehet a legjobb jövedelem? Hiszen ennek már ma is milliárdok az áldozatai. Reformáljuk az oktatást, kérjük az elnyomók módszereinek ismertetését. Ne tabuizáljuk korunk veszélyeit, hanem készítsük fel a fiatal nemzedéket rá, ki az aki elnyom, gyalázatos ismereteknek az alkalmazásával?

Reformáljunk, de meggondoltan! Tegyük fel minden elképzelhető kérdést, mert meg kell felelnünk a kornak, egyre gyorsabban. Lemaradtunk, de ez még nem behozhatatlan. Tegyük mindezt felelősséggel, és ne hagyjuk, hogy felelőtlen politikusok e törekvésünket rossz irányba vigyék. Ne hagyjuk, hogy evvel a nemzetnek sírokat ássanak. Vegyük használatba a demokrácia jogait, és reformáljunk tovább!

Vekerdy Ilona, a mártélyi kiseddóvás megteremtője

Bár az ember igyekszik sok mindenre figyelni és tájékozódni fogadott szülőfaluja múltját illetően, az igazság az, hogy Tóthné Zs. Ferenci Aranka néni hívta fel a figyelmem, miféle jeles évforduló kapcsán kerül sor megemlékezésre és kiállításra a hódmezővásárhelyi Tornyai János múzeumban 2005. július 1-jén Nagy Vera muzeológus önzetlen segítségével, Mártély első óvónőjének emlékezetére...

Az események 1919-ben kezdődtek, amikor Vekerdy Ilona vezetésével az egykori Horváth házban, majd a Csordás féle iskolában beindult az első nyári óvoda. Ezt a kezdeményezést az itteni emberek gyakorlatias gondolkodása, és a gazdálkodás kényszerűségei hívták életre, hiszen ha belegondolunk, hogy az elhúzódozó mezőgazdasági munkák, amely minden épkézláb embert igényelt, (még a fiatal anyákat is), s míg ők a földeken dolgoztak, nem lett volna, aki a kicsinyekre vigyázzon, nem csoda, hogy az élet, és a közösség döntése, ezt az ésszerű megoldást kínálta a falu lakóinak. Az óvoda eleinte csak két-három hónapot volt nyitva, de jótét létezése egyre inkább egy

állandó intézmény kialakításának igényét keltette az emberekben. Bár történtek lépések, mint példának okáért Endre Béla főjegyző és Faragó János tb. főjegyző helyszíni bejárása, megfelelő telek keresése ügyében, (amely a városnak 7000 pengőjébe került volna), a sikertelenségek ellenére is, a nyári napközi továbbra is működött, talán 50 gyermek részvételével...

1930. májusában Bodnár Gábor járásbírósi elnök, ki szívesen tevékenykedett Mártély érdekében, a lakosság nevében kérvényt nyújtott be a felügyelő bizottsághoz, hogy az óvoda ügyét karolná föl, és a szegény nép gyermekeiért kövessenek el mindent. Az Óvodai Felügyelő Bizottság az indokokat elfogadta, és kérte a várost, vegye tervbe a következő évre egy óvoda felépítését.

Ugyanez év szeptemberében a szülők, még két hónap hosszabbítást kértek az elhúzódozó őszi munkák miatt.

Ekkor költözött át az óvoda a Hegedűs-féle vendéglő épületébe. „Mostmár aki az ajtón belép, szinte még azt az időt is elfelejti, amikor ott italt mértek. Természetes dolog, hogy a szép nagy kert is a napközi otthon rendelkezésére áll...” – Így írt erről a Vásárhelyi Reggeli Ujság 1931. április 1-i száma.

Az épületben az óvónő is lakást kapott. A földes, kemencés szobában mindig óriási rend és tisztaság uralkodott. Vekerdy Ilonát, a kedves, művelt, vidám és közvetlen óvónőt a faluban hamar megszerették. Híressé váltak emlékezetes ünnepélyei és baráti összejövetelei. Nem csoda, hogy az óvoda rövid idő alatt a falu kulturális központjává lett. Ő maga több hangszeren játszott, rendkívül alkotókész volt, s jó kapcsolatokat ápolt a Mártélyon dolgozó festőművészekkel.

A gyermekek elhelyezése ezektől az eredményektől függetlenül továbbra is gondot jelentett, mert az anyákon kívül, akik egész emberként kellett teljesítsenek minden munkában, még a nagyobb gyerekeket is „befogták” a mezőgazdasági munkákban, így jószerivel valóban nem volt aki a kicsinyekre vigyázzon, ha csak arra a néhány öreg, betegeskedő családtagra nem bízták

őket, akik ezt nem, vagy csak nagy erőfeszítéssel tudták volna megoldani. Ekkor fordult ismét a falu lakossága Hódmezővásárhely városához és Soós Imre polgármesterhez. Kérésük ismét egy olyan óvoda felállítása volt, amely legalább március 1-től tart nyitva, s legalább hat hónapig biztosítja a kicsinyek ellátását és felügyeletét. E kérés eredményeként Takács Ferenc törvényhatósági bizottsági tag indítványozta, hogy a mártélyi nyári napközi otthonos óvodát szervezzék át állandó kiseddóvóvá. Hiába bábkodtak azonban befolyásos, ismert emberek ezen elhatározás megvalósításán, az állam nem segített, a városnak meg nem volt pénze...

Valamelyes eredmény volt, hogy az intézmény 1939-ben, már hét hónapig tartott nyitva. Ekkor látván az elkerülhetetlen szükségletet, immár sokadszor, Mártély ismét bejelentette igényét az állandó óvoda létrehozására.

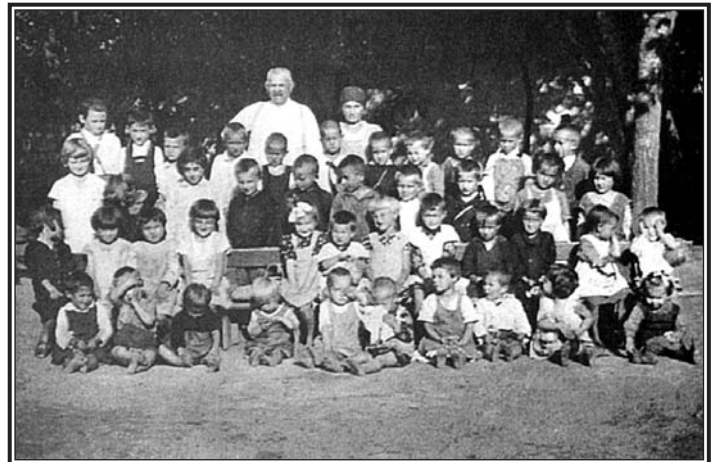
Az élet furcsa firtoraként, Vekerdy Ilonát, 1940-ben, 28 évnyi időszakos munka után végre kinevezték a vásárhelyi Malom utcai óvodába. A vasútállomáson szomorú szívvel búcsúztatta őt a falu apraja-nagyja, szülők, növendékek, helyi potentátok – virágokkal. A már említett vásárhelyi újság ekképpen számolt be az eseményről:

„Vekerdy Ilonának olyan meglepetésben volt része, amilyen kevés embernek jut. Csak azt vette észre, hogy amikor a vonatra fel akar ülni, ott van a fél falu. Lelkészek, tanítók, növendékek, szülők, mind-mind virágokkal árasztották el, úgy vettek tőle búcsút érzékenyen, meghatódva, mint ahogy ő maga is könnyek között távozott el arról a helyről, ahol leánylelkének kincseit osztogatta szét kicsi generációknak, és ahol szívének tiszta szeretetével vitte a kiseddnevelés ügyét hosszú időn keresztül.”

1940-ben a Kossuth u. 1 szám alatti épületben kapott helyet az óvoda. A következő évben már olyan napközi otthont állítottak, amelyben már a hivatal gondoskodott a téli gyermekélelmezésről és felügyeletről is.

Mai helyére az óvoda 1957-ben költözött. Abba a házba, amelyet Tornyai János festőművész a falu szélén szép gyümölcsöskertben épített egykor magának. "Büszke villa, hőtíg nyögöm" – mondotta róla elkészültekor, s ez a titulus a mai napig rajta maradt az épületen, melyet emléktábla is megörökít.

(Farkas Z.)

Ambrus Rozália, Béres Anna, Cirok Mária, Cirok Mihály, Girics Franciska, Hetényi Mária, Horváth Etelka, Horváth Ferenc, Horváth Mária, Horváth Rozália, Kispál Franciska, Kmetykó Katalin, id. Lovászi Sándor, Nagy Anna Katalin, Pótári Imre, Simon Eszter, Szabó Erzsébet, Szabó Lajos, Szabó Rozália, Szabó Teréz, Tóth Julianna, Vaccsi Anna, Zs. Ferenczi Aranka

Kihelyezett kuratóriumi ülés Mártélyon

A Biztonságos Magyarországért Közalapítvány Kuratóriuma idén Mártélyon tartotta meg kihelyezett ülését. Az ülés 2005. június 1-én 11 órai kezdettel a Polgármesteri Hivatal tanácstermében folyt, amelyen a szervezet magas rangú országos és megyei vezetői képviseltették magukat. Az ülést Dr. Katona Géza a Kuratórium alelnöke vezette.

Az ülés napirendi pontjai az alábbiak voltak.

Elsőként az idei nyári idegenforgalmi programok támogatására kiírt 2005/III. számú bűnmegelőzési meghívásos pályázatra benyújtott pályaművek tárgyalása, kiértékelése és elfogadása került sorra, melynek előterjesztői Farkas György és Fodor Antal voltak.

Másodikként a már működő tanyaprogramok támogatására készített 2005/IV. számú bűnmegelőzési pályázati felhívás tervezetének tárgyalása és jóváhagyása került a napirendek közé, amelynek előadója Dr. pörge Lajos volt.

Harmadik napirendi pontként, s amely egyben leginkább személyre szabottan Mártéllyal is kapcsolatos volt, az a program-értékelő megbeszélés került sorra, amelyet az OPSZ SZEM (Szomszédok Egymásért Mozgalom) munkabizottsága és a

BMK igazgatósága készítette. Ennek során kiemelten foglalkozott az ülés a mártélyi Polgárőrség és a SZEM helyi eredményeivel. Az ülés résztvevői egyöntetűen kiemelkedőnek, példamutónak és – álszerénység nélkül – egyedülállónak értékelte országos szinten is az itteni civil szerveződést, mind eredményeket, mind az elvégzett munka szakmai oldalát, mennyiségét, a polgárőrök taglétszámát, a SZEM-tagozat működését illetően. E napirend előterjesztői Magyarai Béla OPSZ munkabizottsági elnök, valamint Fodor Antal munkabizottsági tag voltak.

Negyedik napirendben kártérítési kérelmekről tárgyalt a kuratórium, majd egy cég befogadott felajánlásának visszautasításáról, végül az egyebekben, tájékoztatók, a kurátorok, s az igazgatóság bejelentései, javaslatai zárták le az ülést.

Az egybegyűltek egyöntetűen rendkívül eredményesnek és szakmailag előremutatóként értékelték a mártélyi tanácskozást, s külön örömeiket fejezték ki amiatt, hogy ez a kihelyezett ülés egy olyan településen lett megtartva, ahol az ország egyik legeredményesebben működő Polgárőr Tűz- és Vagyonvédelmi Egyesülete működik.

A tanácskozást közös ebéd, s délutánba hajló kötetlen beszélgetés zárta le.

(Szerkesztő)

A tehén addig tejel jól, míg azt jól is tartják...

Mindenhol spórolnak, vagy legalább is azt a látszatot keltik. Alig múlik el nap, hogy ne hallaná az ember, valahol már megint elbocsátás van. A nagy Konzsernek igyekeznek racionalizálni, ami leginkább elbocsátásokhoz vezet. Súlyosabb formában avval fenyegetik az államot, hogy elégtelennek bizonyuló adókedvezmények esetén az egész termelési egységet az állítólag még „olcsóbb” külföldre helyezik át. Ez a gyakorlat mára a multik leggyakoribb módszere, és fenyegetésüknek eddig nincsen ellenszere.

Mivel az államnak sincs elég pénze, így, az adóforrások új rendezését alkalmazza a régi, és nem működő recept szerint, hogy egyik lyukat próbálja a másikkal betömni. Így végül is a „kisemberre” nehezedik minden teher, arra, aki végül is, a GDP szintjének, és a népgazdaságnak – pénzértékben minden terméknek, és szolgáltatásnak a forrása. Itt aztán elméletileg bezáródik egy kör, mivel valami hiba van az egészben. Ki az, aki levágná az utolsó tehenét, amikor naponta fejni akar?

A spórolásról jut az eszembe, egy gazdának a története, aki a marháinak a takarmányán akart spórolni, így napról-napra kevesebbet adott nekik, míg egy napon már semmit nem adott. A gazda el is érte a célját, avval a kis mellékhatással,

hogy egy napon minden marhája elhullott. Ezután a további gazdasági fejlődés érdekében hitelt vett fel, és egy új fejgépet vásárolt...

Mit teszünk mi? Spórolunk, és nem adjuk ki két kézzel azt a pénzt, ami nem is létezik; nem úgy, mint az állam, mint némelyik Önkormányzat, vagy állami érdekeltség, adópénzekből fizetett szektor, akik hasonló rossz példával járnak az élen. (Végül is nagyon büdösnek kellene lenni az ilyen gazdálkodásnak, annyira hogy még a köpölegyek is befognák az orrukat.)

Igen ám, de ez nem így van. Nem büdös a helyzet, hanem mint egy csoda, minden megy tovább. Az optimista okoskodók azt bizonygatják, ha az állam meghátrál a szociális kötelezettségek előtt, akkor a polgárság nagyobb felelősséget vállal magáért. Kit is terhel megint a dolog? Természetesen a már elején is említett „kisembert”!

Egyetlen előnye lehet a kisembernek, hogy jól elázik, amikor a nagyok már réges-rég szárazon vannak.

Talán átgondolja ezeket egyszer a sok „kisember”, és ha sokáig nem veszik figyelembe az elméletét, az alkohol fátylába elmerülve nem is tart rá többet igényt, hogy komolyan vegyék.

– csula –

A disznóval mégis szabad

A közelmúltban Frankfurt egyik parkjában történt, hogy egy fiatalember Alfréd D. (26) sétálni ment minidisznójával.

Jól a park közepén jártak már, amikor az ott járőröző rendőr megállította őket, és felszólította azonnali távozásra, mivel kint van a tábla a bejáratnál, hogy kutyát behozni tilos. Alfréd erre erősen tiltakozott, hogy az állat nem kutya, hanem egy ázsiai törpe disznó, „akire” nem vonatkozik a tilalmi tábla.

A heves vita ideje alatt a disznócskára rájött a hasmenés, s mivel volt néki mit tenni, hát oda tette azt szépen vágott

gyepre. Na, ez már sok volt, és kiutasítását követve fel is lettek jelentve. Néhány nap múlva meg is kapta a büntetést, ami kerek 280 euró volt.

Alfréd azért ennyiben nem hagyta, és fellebbezett. A bíróság döntött, s a büntetés 75 euróban lett megállapítva. Alfréd mehet tovább sétálni a mini disznócskával, feltéve, hogy annak ürülékét maradéktalanul eltakarítja. Ellenkező esetben be is zárhatják.

– csula –

Bakancsosok Mártélyon

A budapesti Természetvédők Turista Egyesület tagjai, most nem gyalogos túrázással töltötték az eltelt néhány napot, amint azt rendszerint szokták, hanem kibuszsal utazva helyszínről-helyszínre, a dél-alföld nevezetességeivel és szépségeivel ismerkedtek

A buszból kiszállva azonban, egyik helyszínen sem maradt el a kiadós gyaloglás. Meglátogatták Kiskunfélegyházát, Ópusztaszeren a Nemzeti Emlékparkot, és ismerkedtek Szeged nevezetességeivel. A második napon Kiszomboron, Makón, Tótkomlóson, és Hódmezővásárhelyen tettek kirándulást, majd Mártélyra érkeztek, ahol a Mártélyi Vendégváró Közhasznú Egyesület elnöke, Tóth Ibolya kalauzolta a csoportot. Megtekintették a katolikus templomot, a Faluház-

zat, ellátogattak Szabó László készülő vendégházába, ahol megcsodálták a régi, szépen restaurált paraszti bútorokat, berendezési tárgyakat és munkaeszközöket, majd rövid sétát tettek a holtág partján. Minden néznivaló nagy tetszést aratott, s a csoport tagjai egyöntetűen oda nyilatkoztak, hogy ez a hangulatos kis falu és néhány óra alatt bejárhatatlan látnivalói egy hosszabb, néhány napos kirándulást igényelnek a közeljövőben. A Vendégváró Egyesület ennek kapcsán felajánlotta a szállás és étkezési lehetőségek biztosítását, és olyan programok szervezését, amelyek minden bizonnyal még maradandóbb emlékké tesznek egy mártélyi tartózkodást.

(Szerkesztő)

Ballagás az óvodából

Június negyedikén délelőtt 10 órakor kedves ünnepségen vehettek részt azok, akik elmentek az óvodába, hogy elballagassák azokat az ovisokat, akik hat évesek lettek és iskolába mennek...

Nagy volt az izgalom a gyerekek körében, sorra érkeztek a szülők, nagyszülők, rokonok, ismerősök ezen a szép napos délelőttön, hogy tanúi lehessenek annak az ünnepi műsornak, mellyel a gyerekek bemutatták mit tanultak, mit tudnak. Szabó Lászlóné Rózsika óvónéni köszöntötte a meglenteket, s mint mindig ilyenkor, elmondta gondolatait az elmúlt évekről. A most ballagó kisgyerekek három évvel ezelőtt jöttek először óvodába, félénken, pityeregve. Ma már bátran, okosan és ügyesen jelennek meg az udvari kis színpadon, hogy bemutassák azt a kedves kis jelenetet, amelyre régóta lázasan készülnek.

Természetesen, nem csak a ballagók, de minden csoport mutatott be, vagy egy kis mondókát, verset, játékot, hogy ők is bizonyíthassák, nem hiába járnak óvodába.

Mikor már mindenki túl volt a szereplésen, ismét jöttek a kis ballagók, nyakukban a kistáskával, benne az útravaló, kezükben egy-egy léggömb, melyet óvónéni szavára elengedtek, „kirepülésük” jelképeként. Végül egy verssel búcsúztak el az óvodától, társaiktól, s az óvónéniéktől, melyet mind a tizenegyen egyszerre mondtak el:

Búcsú az óvodától

Óvó néni és daduskák
Mi most elbúcsúzunk
Köszönjük a szeretetet
Amit eddig kaptunk

Köszönjük a sok szép verset
Amit megtanultunk
Mondókákat, játékokat
Miket eljátszhattunk

Hiányzik a babaszoba
A csúszda meg a hinta
A sok-sok kedves játék
Meg a déli alvás

Eltelt három év...
Hat évesek lettünk
Szeptemberben mi már
Iskolások leszünk

Óvó néni és daduskák
Mi már elköszönünk
Megígérjük az, hogy
Jó tanulók leszünk

És ha néha erre járunk
Mindig integetünk
Mert a kedves óvodánkat
Soha nem feledjük!

Végül a virágok, ajándékok átadásával zárult az idei óvodai ballagás, bizony néhány könnycseppel, de a jövőbe tekintő meghatottsággal – kicsinyek, óvónők, daduskák, és a családok részéről is – érthetően.

A fenti vers, Szabó Lajosné Nagy Anna Katalin műve, amelyet meglepetésként írt a ballagó gyerekeknek, s amelyet nagyon köszönnek az érintettek!

(Szerkesztő)

Az allergia, mint népbetegség

Bár két számmal ezelőtti sorozatindítónkban azt ígértük, a fogápolás, és a szájpolás tárgyalása után szép lassan „ereszkedve” lefelé az emberi tápcsatornán, részletesen sorra vesszük az emésztőrendszer szakaszait, működésüket, s a rendellenes működésre utaló jeleket, tüneteket, most mégis meg kell előznie azt valami, ami már az orrnál, s a szájnál támadja az arra érzékeny embereket, s amelyet összefoglaló néven allergiának, fokozott érzékenységgel nevezünk...

A szénanátha okozójának, leggyakrabban a különféle polleneket, ezen belül is a parlagfű pollenjét tartja elsősorban felelősnek a közhely. Tudnunk kell azonban, hogy ezen kívül, sok-sok más tényező is közrejátszhat a tünetek kialakulásában, amely erős nyálkahártya viszketéstől, könnyezésen át, egészen a nagy mennyiségű orrüregi váladék folyásáig terjedhet. Ilyenek lehetnek az ipari porok, füst, a növényi és állati eredetű anyagok, textíliák, a toll, a szőr, és különféle tápanyagok. Az allergiás hajlamról az emberek nagy része csak akkor „értesül”, ha valamilyen addig még nem tapasztalt külső behatásra, enyhébb, vagy súlyosabb tünetek formájában fény derül erre. Az egyéni tünetek, és annak erőssége változó. Közös jellemzője azonban ezeknek a reakcióknak, hogy úgyszólván pillanatok alatt kialakulnak. Az orrban csiklandó, facsaró érzést előbb tüszögés, majd bőséges, víztiszta, sokszor elfolyó orrváladékozás kíséri, amely ezzel egyidőben, vagy kissé elhúzódtabbban a nyálkahártya magduzzadásával jár, súlyosabb esetben az orrüreg majdnem teljes, kényszerű elzáródásával jár. Ezt a rendkívül kellemetlen állapotot nehézlégzés, és tőrhetetlen fejfájás is fokozhatja.

Gyakrabban kíséri ezt a kórképet bőrelváltozás, asztmás jellegű légzési rendellenesség, és igen kifejezett szemviszketés. Nagyon szoros összefüggés figyelhető meg a belélegzett pollenmennyiség és a tünetek súlyossága között. A tapasztalat azt mutatja, hogy a városi ember gyakrabban szenved szénanáthában, míg azok, akik jobbra szabadban élnek és dolgoznak, azaz sokszor kerülnek kapcsolatba a pollenekkel, tehát valószínűleg ellenállóbbak a betegséggel szemben. (A falusi élet egyik előnye, ami azért nem jelenti azt, hogy akinek hajlama van a polleneket nagy koncentrációban „tartalmazó” szabad térségeken allergiás tüneteket produkálni, kevésbé szenvedne ettől, mint akinek egyébként sincs gondja ezzel a túlérzékenységgel.)

Rögtön felmerül a kérdés, hogy amennyiben tudja, a saját érdekében, mit tegyen az allergiás ember?

Alapvetően le lehet szögezni, hogy allergén – tehát az érzékenységet kiváltó anyagok hiányában – nincs allergiás reak-

ció. Tehát, legtöbb, amit a beteg tenni tud, hogy elkerüli azokat a helyeket, ahol ezekkel a számára izgató, a tüneteket kiváltó anyagokkal találkozhat. Mondhatjuk, a parlagfű allergiások, ne augusztusban és szeptemberben utazzanak nyaralni, és minél kevesebbet tartózkodjanak virágzási időben a szabadban azokon a területeken ahol a növények tömegesen előfordulnak, s ezen időszak alatt, még éjszakára is csukják be az ablakot. Nem ajánlatos gyomlálni sem, sportolni, és nehéz fizikai munkát végezni pedig ellenjavallt. A tünetek kezelését bízzák orvosra.

Mint hogy a parlagfű, közismert nevén, kissé helytelen magyarsággal: vadkender az eddig megismert növényi allergének közül a legagresszívabb, s a kiirtására tett kísérletek eddig rendre csődöt mondtak, egyedül a kézi kaszálás a megfelelő, célravezető módszer, amennyiben azt folyamatos figyelem mellett, rendszeresen elvégezzük.

A parlagfű felszámolása, tekintettel az általa okozott tünetek és állapot súlyosságára, ösztársadalmi érdek! Vannak ennek államigazgatási feladatai, amelyek törvényi szinten, ténylegesen megfogalmazzák a köteleességeket és szankciókat. A törvényi előírások betartatása a megfelelő ellenőrző hatóságok feladata. Jelentős feladat járul ezen kívül a települések Önkormányzataira is, akik a felderítéssel, az irtás megszervezésével, a lakosok köteleességbetartásának ellenőrzésével, ha kell a közhasznú munka intézményével, helyi szinten tehetnek sokat a környezetük megtisztításáért, megátalva ezzel a baj tovaterjedését. Ha minden ilyen területen van tartva, akkor ezeknek a területeknek az „összeérésekor” sem tud olyan feltartóztatatlannal elszaporodni ez az ártalmas gyomnövény, mintha egyik helyen igen, a másikon egyáltalán nem végezték el a szükséges és kötelező munkálatokat.

Végezetül, említést kell tennünk az állampolgárok egyéni feladatairól, és felelőségéről. Nagyon leegyszerűsítve talán úgy lehetne hűen leírni a gyomnövények robbanásszerű elszaporodásának folyamatát, hogy alapvetően, az az egyes ember hanyagságán, lustaságán múló folyamat, amely egyszer olyan mértékű túlszaporodáshoz (akár regionális „vándorláshoz”) vezet, amelyet mai eszközeinkkel képtelenek vagyunk legyőzni.

Hajoljunk le tehát, ha kertünkben, házunk előtt az utcán, parkban, temetőben meglátunk egy ilyen növényt! Megéri akkor azt a kis fáradságot, mert később, talán csak napokkal, hetekkel később már hiábavalóan erőlködünk. Ne nézzük tétlenül, hogy körülöttünk megbetegedjenek szeretteink, barátaink, ismerőseink, holott a nagyobb baj megelőzésére elég lett volna egy kicsi, emberi mozdulat.

(Szerkesztő)

A.S.A. HÍREK Sikerral zárult a faluban a lomtalanítási akció. Több olvasó azonban jelezte, hogy az előzetes megbeszélések ellenére, nem kaphatók a község üzleteiben „ASA” feliratú műanyagzsákok, amelyben elszállítaná a cég a kukákba már nem férő szemetet, ezért a község Polgármestere megkereste ez ügyben az A.S.A. illetékesét, aki ígéretet tett arra, hogy minél előbb megoldják ezt a gondot, hogy a falu lakóinak ne kelljen az önkormányzathoz, vagy a cég vásárhelyi központjába ahhoz, hogy a zsákokból vásárolhassanak. Csak emlékeztetőül: a zsákok árában benne foglaltatik a szemetélszállítás költsége is, tehát az e zsákokban kitért szemetélszállítása a szerződésben egyébként meghatározott díjjal történik, külön, nem terheli a lakosokat. Most már talán csak a boltokat üzemeltetőkön múlik, megoldódik-e ez a kis gond is a szemetélszállítás körül.

Sötét felhők, és dögkeselyűk Európa felett

Erősen lelassulhat az Unió álom megvalósítása.

Miután Franciaországban és Hollandiában „elsöprő” sikert arattak az európai alkotmány elleni szavazók, egyre jobban szaporodnak a többi tagállamokban is azok a vélemények, amelyekben megkérdőjelezzik az alkotmány által biztosított nemzeti függetlenséget és a polgárság számára biztosított jogrendszert. Olyan országokban ahol a parlament döntött egy népszavazás esetében, a közvélemény kutatás eredményei alapján még rosszabb eredmény is születhetett volna, mint az említett két országban.

Nézzük csak, kik azok akik most kárörvendően összedörgölik dolgos, vagy nem dolgos kezeiket? Elsősorban az Unión kívül álló nagyhatalmak érdekképviselei. Gondolok itt az erősen fejlődő távol-keletre, de az USA-ban sem feltétlenül örülnek egy egyre erősödő, független, és sok esetben ellenkező irányt vevő Európai nagyhatalomnak.

Habár még minden tekintetben érvényes az USA nagyhatalmi befolyása az európai országokban, és ez nem csökkent az utóbbi években – akkor sem, ha volt bátorsága egynéhány országnak egynéhány esetben ellenkezni az amerikai szándékokkal, és független országokat megszálló háborús tervével –, a befolyás minden területen nagyon jelentős. Nyugat Európában olyan erős az amerikai tőke jelenléte, hogy képes lenne néhány hónap alatt milliókat munkanélkülivé tenni. E mellett még napjainkban is kis-, és közép hatótávolságú atomrakéták támaszpontjait tartja fenn Németországban, aminek szükségességét meg sem engedi kérdőjelezni. A helyzet annál is inkább paradox, mivel ezekkel a rakétákkal csak Unió országokat lehetne elérni. Ezért Európa védelmének érdeke, itt is kérdésessé válik.

A gazdaság terén is vannak komoly aggodalmak az USA-nak. Nem jó szemmel nézi, hogy az európai termékek egyre nagyobb teret hódítanak a világpiacra. Gondolok itt például a szuper utasszállító Airbus 380-as megjelenésére, ami világviszonylatban is nagy lépés a légi közlekedés terén, és hatalmas gazdasági előnyöket vonhat maga után. Érvényes ez számos más, és napjainkban egyre több csúcsmínőségű termékre is.

A távol-keleti országokkal is hasonló a helyzet, habár arról a részről más politikai és gazdasági taktikát folytatnak. A lényege minden idegen érdekek, hogy egyre nagyobb befolyást, és függőséget hozzon létre. Azt már mi tudjuk a legjobban, hogy idegen tőke, és új technológiák elsajátítása nélkül nincs fejlődés. Igen ám, de itt a nagy kérdőjel, hogy milyen mértékig lehet az idegen tőke aránya egészséges a nemzetgazdaságra? Meddig nem káros a függőség? Hol az a határ, ahol egy nemzeti kormány döntési jogán nem esik csorba? Ezek a nagy felelősséggel járó gondok nem csak a politikusok gondjai, hanem egyre inkább a polgárságé is.

A közelmúltban említette egy ismerősöm, hogy én jó német hazafinak, és jó európainak érzem magam, de ha engem kér-

deztek volna az Unió alkotmányával kapcsolatban, akkor biztos nemet mondtam volna. Mivel a német törvények lehetővé tették, hogy ne kérdezzék a lakosságot, így az Ő véleménye, mint a többi millió ember nemleges véleménye is figyelmen kívül lett hagyva. Az ismerősöm azt is kifejtette, hogy nem az Uniót ellenzi, sőt azt Európa jövőjére nézve szükségesnek, és elengedhetetlennek tartja...

A gond az alkotmányban van. Sokan nem ismerik, akik szavaztak róla, de akik ismerik, azok között gyakoribb válasz a nem.

Napjainkban kemény gazdasági és szociális válságok sokasága fenyegeti az európai ember hétköznapjait. A nyugaton elért jóléti társadalom a háború óta még soha nem volt ennyire megkérdőjelezve. Ennek, mint ismerjük, számos külső és belső oka van. Nagyon terjedelmes lenne ezt itt elemezni. Reformok sokaságára lesz szükség, hogy megoldódjanak a gondok. Ebből kifolyólag az evvel járó kétségek és félelmek is különbözőek, ezért a megoldásoknak is különbözőniük kell az illető ország múltjától és jelenétől függően.

Itt értünk a probléma gyökeréhez. Az európai alkotmányt ismerők tudják, hogy ezek a szempontok nincsenek, vagy nem eléggé vannak figyelembe véve. Az alkotmány az Unió Központi Bankjának szinte önrendelkezési jogot ad. A nemzetek önrendelkezési jogát sok tekintetben korlátozza, esetleg sérti. Számos fejlett nyugati európai polgári jogrendszert szigorít, evvel korlátozza az emberi szabadságot. A munkaerő-áramlást szabadabbá teszi, evvel milliók juthatnak előnyhöz, de még többen veszíthetik el a megélhetésüket. Ez kimondottan a profitszerzők érdekeit szolgálja. Helyenként a szabadpiaci kereskedelemnek is több az áldozata, mint a nyeresése. Ezek azok az indokok, amiket jobban figyelembe kell venni, és egy új, vagy javított alkotmányt kell megalkotni. Arra van szükség, hogy megfelelő ismeretterjesztés után, legyen az európai polgárnak bizalma, és hite a jövőben és meggyőződéssel mondhasson rá igent. Az értéksorrend nem változhat meg! Először a lakóhely, utána a haza, és harmadikként Európa. Ezen az úton haladva, tudjuk jövőnket biztosabbá tenni, éljünk ebben az Unióban bárhol, és bármikor. Tény, hogy az emberiség történetében a legnagyobb társadalmi-, gazdasági változást hozza az Unió, és minél gyorsabban figyelembe veszik a politikusok az európai nép és a nemzeteinek akaratát, annál gyorsabban lesz mindez megvalósítható. Az idő nagyon sürget bennünket, mert a gyors változások korát éli az emberiség, és várhatóan még jobban felgyorsulnak mostantól az események. Legyen az a gazdaságilag erős Németország, avagy Franciaország, Lengyelország, de legfőképp hazánk, biztonságot és jövőt, csak egy erős Európában lelhetünk.

Bízunk benne, hogy a többség ezt megérti, és a politikusok megtalálják a megoldást mindannyiunk számára.

Pósz Péter

Az Olvasókör vacsorája

A Mártélyi Olvasókör 2005. július 08-án (péntek) 19 órai kezdettel társas vacsorát rendez a Civil Házban.

Vacsora: marhapörkölt. Belépő 1.200 Ft, mely a vacsora

és zene árát foglalja magába. Itálról minden kedves vendég saját magának gondoskodik.

Jegyek a Mártélyi TISZA MGTSZ irodában Apró Lajosnál, illetve a Polgármesteri Hivatalban Sándorné Marikánál igényelhetők. Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

„Én egy szegény pápai gyerek voltam.“

(Szinte nyílt levél Gyurcsány Ferenc pillanatnyilag miniszterelnökhöz)

A 100 lépés program ismertetése alkalmával, mely részben a mellélépés népszerűsítése is, ahol csak Gyurcsány Ferenc szónokol, szinte nem is maradhat el az ő nyomorúságos gyerekkorának története. Újabban ez is hozzá tartozik az államháztartás múltjához, jelenéhez. Igaz, többünknek már kívülről ismernünk kell a történetet, de így kellett ennek Rákosi Matyi bátyánk idején is lenni.

Amikor már fogytán az érvek és magyarázatok tárháza, akkor elkezd az „ország megmentője” a nosztalgiát, és várja a sajnálkozás, és együttérzés visszhangját. A jól ismert történetben ott a baki, hogy rajta kívül még számtalan hasonló eset volt, sőt milliók jártak ebben a cipőben, akik hasonló helyzetben élvezték a szocializmus „előnyeit”. Azok száma viszont valóban kevés, akik az ilyen helyzetből milliárdos álomherceggé tornázták fel magukat, és napjainkban az ország megmentőjeként éltetik magukat.

A mesének nincsen happyendje, mert a csodálatra méltó meggazdagodás történetét nem ismerhetjük közelebbről, hiszen ennek pontos ismertetése már nincs az MSZP napirendjén. Így a „kisember” számára csak a találgatás marad, hogy bizony ez a szegény volt proletár gyermek, mégis csak hogy lehetett milliárdos ebben az országban, de ugyan, hogy? Miniszterelnök úr gondol-e arra néha, hogy most is van szegény pápai gyerek nem is kevés, de szegény magyar gyerek még sokkal több, akik várnak a kormány javulást hozó intézkedésére?

Én, aki egy állítólagos jóléti országban küzdök a megélhetésért, ettől még tudhatom, és oda figyelhetek, hogy mi történik szülőházamban – és ezt tesszem is mint magyar, és mint európai. Annál is inkább, mert nagyon gyér eredményekre lehet napjainkban büszke a magyar, mikor látja az ember, hogy nem csak az Unióval van gond, hanem a nagyobb gond a kormányzásban rejlik.

Erre például felhívnám szíves figyelmét, Miniszterelnök úr! Sokak számára a kilátástalanság, az elkeseredettség jellem-

ző. Az ország háztartásában nagyon komoly gondok vannak, amire előbb-utóbb egy brüsszeli konzekvencia lehet a válasz. A kormány 2002-ben egy felelőtlen megállapodást kötött Koppenhágában, aminek következtében, csak csurran-csöppen az Unió támogatás.

Az utóbbi évek csökkenő gazdasági mutatói, és az államháztartás eredményeként a keleti régiók nyolc országa között, a hatodik helyre süllyedtünk a korábbi élvonalból. (!)

A szegény pápai gyerek története helyett, az ország szegény gyermekeiről kellene mesélni. Így tette ezt Mátyás király is, aki nem saját múltjával, hanem a nemzet jövőjével törődött. De hol van Ön egy Mátyás királyhoz? (Ha csak nem az orra... – szerk.)

Ön Miniszterelnök úr, az álombéli milliárdos nagyherceget testesíti meg, és nem a nemzet érdekét. Ön elhiheti az alattvalóinak, hogy mind egytől-egyig együtt éreznek az édesanyjával, akinek 900 forintból kellett megélnie a panellakásban Pápán. Talán az sem ártana Miniszterelnök úr, ha ismeretes lenne az Ön számára, hogy míg önt a párt, vagy a sors milliárdossá tette hazánkban, addig minden ötödik magyar gyerek éhesen, vagy rosszul táplálva megy aludni napjainkban. Az elmúlt évek folyamán a munkanélküliség semmit nem enyhült, a pártok viszályaiban semmi nem változott – a nemzet rovására. Önnek tudnia kell, milyen erkölcsi szakadékot köszönhet az ön pártjának 2004. december 5-e óta a nemzet! Miniszterelnök Úr, kérem a szegény magyar gyerekek nevében, a nemzet nevében, cselekedjen! Döntsön, egyeztessen az ország javára.

Miniszterelnök Úr! Mindezek után, talán csak egy közös vonásunk marad! Mindkettőnk szülei szenvedtek a szocialista társadalom alatt... A fennálló alapvető különbség, hogy kettőnk közül csak Önből lett milliárdos. S hogy ettől függetlenül felelősséget mindannyiunknak kell viselni a magyar jövőt illetően? Nos, ennek részleteiről meséljen inkább az országnak, ez érdekesebb lenne, mint a már mindenki által ismert „szegénysége”.

–huni–

Hamarosan házasodhatunk, ahogy akarunk

A frankfurti Uniklinika házaselet kutatásával foglalkozó munkacsoportjának igazgatója kijelentette, hogy belátható időn belül lehetséges lehet az életközösség hivatalos bejegyzése minden háziállattal, vagy ingatlannal, járművel, vagy berendezési tárggyal.

Fiatal, de az idősebb kortársaink is egyre gyakrabban lemondanak az emberhez tartozó életközösségről, mivel ezek, szerintük egyre több bonyodalmat okoznak. Önzésből kifolyólag ezek a kapcsolatok egyre több terhet jelentenek, és sokan inkább a kutyájukkal, vagy macskájukkal élik az életüket. Az állat szerintük sokkal hálásabb, mint az ember. Odafigyel, ha mondunk neki valamit, és főleg nem felel vissza. Örül, ha sétálni megyünk vele. Akármennyit és bármit ismételtünk neki, nem veszti el türelmét. Nevet is adunk nekik, és orvoshoz, fogorvoshoz viszük, sőt ha kell, pszichológus is foglalkozik velük. A fod-

rászhoz is velünk járnak, és a szabadságra is velünk jönnek. Vannak kutyák melyek kabátot, cipőt, sapkát, vagy szemüveget is kapnak. Prof. Sigusch szerint néhány évtizeden belül lehetséges lesz az efféle bejegyzett életközösség, hiszen már napjainkban is sokan a vagyoniukat a háziállatukra hagyják.

Ami még újabb, hogy látszólag normális emberek beleszeretnek tárgyakra. Nem ritka eset, hogy valaki, a házát, az autóját tartja a legfontosabb társnak az életben. Egy asszony arról számolt be, hogy különös örömmel, gyengédséggel és szeretettel gondol az új hűtőgépre... Amikor hazamegy, megsimogatja, és elmeséli neki a nap eseményeit. Miután befejezi, megkérdi, kaphat-e ma tőle valami finomságot. Férfiak inkább autóba, házba, vagy csónakba lesznek szerelmesek. Így a fantáziából, a jövőben valóság lehet.

–huni–

**Értesítjük Mártély lakóit, hogy a polgármesteri hivatal július 1-jén (péntek) zárva van.
A segélyek kifizetése: július 4-én. Megértésüket köszönjük!**

IX. Mindszenti Napok

2005. július 1–3.

PROGRAM

Július 1. péntek

- 10.00 **Népi kirakodóvásár** a Szabadság téren.
- 11.00 **Vendégek megérkezése** a művelődési házhoz, Ízek kóstolója, szállások elfoglalása.
- 13.00 **Polgármesterek, csoportvezetők munkaebedje** a Halászcserében.
- 13.00 **Díjhajtás** a lovaspályán.
- 15.30 **A Mindszenti Alapfokú Művészeti Iskola fúvószenekara térzenét ad** a művelődési ház előtti téren.
- 16.00 **A IX. Mindszenti Napok ünnepélyes megnyitása** a művelődési ház színháztermében: polgármesteri köszöntő, megnyitja: **dr. Szaló Péter**, a Nemzeti Fejlesztési Hivatal elnöke. Közreműködnek a Dózsa-telepi iskola tanulói.
- 17.00 **Kiállítások megnyitása.** A Perspektíva Alkotókör kiállítás, kaktusz kiállítás, kézimunka kiállítás, Bemutatkozik német testvértelepülésünk, Hartheim – fotókiállítás, 100 éves a Központi, 75 éves a Dózsa-telepi Általános Iskola, Mindszent tárgyi emlékei a múzeumban. A kiállításokat **Heitler László** festőművész nyitja meg.
- 18.00 **Vacsora** a Birkacsárdában.
- 18.30 **Lovak és lóerők zenés felvonulása** Mindszent utcáin.
- 21.00 **Lampionos csónakfelvonulás** a Tiszán a Nagyrévtől a strandig.
- 21.30 **Tűzijáték** a strandon.
- 22.00 **Szabadtéri koncert a BON-BON együttesel** a strandon.

Július 2. szombat

- 8.00 **Reggeli** a Birkacsárdában.
- 9.00 **Bográcsos főzőverseny** a Halászcserde mellett.
- 9.00 **Kispályás homokfoci bajnokság** a strandon. Mindszent–Poproc barátságos labdarúgó-mérkőzés a sportpályán.

- 10.00 **Motoros bemutató show** a Szabadság téren.
- 10.00 **Íjász bemutató** a Szabadság téri játszótéren.
- 10.00 **Játszóház** a Művelődési Ház előtti téren.
- 10.00 **Mindszentről elszármazottak találkozója** a városháza tanácstermében.
- 10.00 **Lovas bemutatók** a lovaspályán.
- 12.00 **Ebéd** a Birkacsárdában.
- 13.00 **Maratonhajtás** a lovaspályán
- 15.00 **Kulturális bemutatók** a művelődési ház színpadán. Fellépők többek között: Hastánccsoport (Mindszent), Sudridom néptánccsoport (Mindszent), Alkony Nyugdíjas Dalkör és Városi Dalkör (Mindszent), FORTUNA Női Énekkar (Poproc), Hagyományörző Cigányzenekar (Bogádmindszent), Csikmindszenti Néptánccsoport (Csikmindszent).
- 19.00 **Vendégek és vendéglátók, szervezők közös vacsorája** a gimnázium udvarán. Zene: *Haverok Együttes (Orosháza.)*
- 21.00 **Szabadtéri diszko** a művelődési ház előtt a UNITED együttesel.

Július 3. vasárnap

- 8.00 **Reggeli** a Birkacsárdában.
- 8.00 **A Mindszenti Horgász Egyesület meghívásos nemzetközi horgászversenye** a Kurcán.
- 10.00 **Szentmise és koncert** a római katolikus templomban.
- 10.00 **A gyulai Kutyás Agility Szabadidősport bemutatója** a Szabadság téren.
- 10.00 **Lovas bemutatók** a lovaspályán.
- 11.00 **A IX. Mindszenti Napok ünnepélyes zárása** a művelődési ház előtt.
- 12.00 **Ebéd** a Birkacsárdában.
- 13.00 **Akadályhajtás** a lovaspályán.
- 16.00 **Fogatkarüsszel**

Pénteken délután és szombaton egész nap **VÁROSNÉZŐ KISVONAT** közlekedik településünkön.

Köszönjük mindenkinek, aki az előzetes szervezőmunkában, illetve a három nap alatt tevékenyen segíti a rendezvény létrejöttét, bármilyen módon hozzájárul a programok sikeres lebonyolításához.

Az orvosi rendelő közleményei

Rendelési idő változás!

2005. 06. 28. – 07. 28-ig a rendelés **kedden és csütörtökön** 12–15 óráig lesz. (A többi rendelési napon változatlan.)

Tájékoztatás és kérés

Kedves betegeink!

A gyorsabb betegellátás, rövidebb várakozási idő érdekében kérjük az alábbiak lehetőség szerinti betartását, az Önök érdekében: elkerülendő a sorrendi vitákat, kérjük Önöket, megérkezéskor **húzzanak a kihelyezett sorszámozott kártyák közül.**

Amennyiben módjukban áll, **gyógyszerek felírása ügyében a rendelési idő első fél órájában** jöjjenek, hogy ne kelljen feleslegesen várakozniuk.

A vizsgálatra, új megbetegedés miatt érkező betegeket, **az azután következő másfél órában** szeretnénk zökkenőmentesen ellátni.

A **rendelés utolsó órájában** pedig a visszarendelt, egyeztetett időpontra érkező betegek ellátása történik. Mivel előfordulhatnak csúszások előre nem látható körülmények miatt, ezekért előre is elnézésüket kérjük. A rendet igyekszünk mi is megtartani, ezért abban reménykedünk, és egyben kérjük megértő segítségüket, hogy ezen új rendszer bevezetésével, kevesebb várakozással és bosszúsággal tudjuk Önöket fogadni és kezelni.

Köszönettel: az orvosi rendelő dolgozói

TAKARMÁNYBOLTOK KÍNÁLATÁBÓL

- vegyesdara (35 kg) **1540 Ft**
- morzsázott indítótáp (20 kg) **1640 Ft**
- morzsázott nevelőtáp (20 kg) **1500 Ft**
- tojótáp (20 kg) **1320 Ft**
- nyúltáp (20 kg) **1360 Ft**
- szója (20 kg) **1520 Ft**

Ezenkívül kaphatók: sertéstakarmányok, pulykatáp, koncentrátumok, korpa, szemes termények, kutya- és macskatápok, kiegészítők, stb.

Termékeinket szükség esetén díjmentesen házhoz szállítjuk.

Boltjaink: Hmvhely, Rákóczi út 38.

Csomorkányi út 70.

Damjanich u. 123. és 155.

TOTALGAZ – Kényelmet kapcsolunk a gázhoz – ingyenes házhozszállítás

Telefon: (62) 241-354 · (30) 250-2431

Mindszent, Szántó Kovács János u. 18.
Telefon: (30) 640-6834

HASIT – hőszigetelő rendszer, nemesvakolat és lábazati vakolat

AKCIÓ

július 31-ig.

MILES és BONDEX lazúrok nagy választékban, festő és burkoló szerszámok, csempe élvédők, díszlécek, rozetták és mennyezetburkoló lapok.

Tapéták, bordürcsíkok és ragasztók, falfestékek, homlokzatfestékek, vödrös vakolatok számítógépes színkeverése.

Ízelítő árainkból: HASIT flexibilis ragasztó 2450 Ft/25 kg
HASIT standard ragasztó 950 Ft/kg
HASIT általános ragasztó 1300 Ft/kg

Nézzen be hozzánk!

A színek és a minőség szerelmeseinek üzlete!

AGROFERR

ACÉL · ÉPÍTŐANYAG

HENGERELTÁRU-AKCIÓ!

június 24 – július 9-ig

U-acélok	pl. MH. 80	8604 Ft
	pl. MH. 100	10605 Ft
köracélok	pl. Ø10	612 Ft
laposacélok	pl. 30×3	780 Ft
négyszögacélok	pl. 10×10	785 Ft
szögacélok	pl. 40×40×4	2317 Ft

Áraink az áfát tartalmazzák!

DÍJTALAN KISZÁLLÍTÁS!

Hódmezővásárhely, Szántó K. J. u. 172.

Rendelésfelvétel:

(62) 244-055 · (30) 655-8661

www.agroferr.hu

Rév története – második rész

1301-ben kihalt az Árpád ház, így Anjou házi uralkodók kerültek Magyarország trónjára. Róbert Károly és Nagy Lajos nyolc évtizeden át uralkodtak (1932-ig). Uralmuk alatt fellendült az ország gazdasági élete, annak dacára, hogy töméntelen küllháborút folytattak.

Bizonyára Rév község is ennek a fejlődésnek a részese volt, amit bizonyítani látszik Luxemburgi Zsigmond császár és magyar király uralkodásának kora. Hosszas trónviszályokat követően Zsigmondot 1387 tavaszán választották magyar királylyá, s Erzsébet anyakirálynő halálát követően, 1395 májusában Veszprémben meg is koronázták.

Rév község a XV. század elején váltakozó főúri birtoklást követően magának a királynak, Zsigmondnak a hatalmába került. Az Eszterházy család levéltárának (Bp.R.44 D 17,R 44,87) egy dokumentuma szerint: „A királyi birtoklás alatt nagyot fejlődött Rév. Zsigmond király 1405-ben a települést, mint <<villa seu oppidumot>> felmentette a sólyomkői várnagy és az erdélyi vajda bíráskodása alól és szabad városai sorába emelte, Buda kiváltsága-ít adva neki. (...) A privilégium értelmében a királynak évi száz forinttal és descensussal tartozik, iparosai ajándékot adnak. Bírátka-ikat egy évre maguk a lakosok választják, s azok ítélnék ügyeikben. Ha ítéletükkel valaki nincs megelégedve, Buda városához, onnan a tárnokmesterhez, egészen kivételes esetben pedig magához a királyhoz fellebbezhetnek. Rév lakói azonban ezeket az előnyöket aligha élvezhették, mert a király már a következő évben a Lackfiaknak adományozta őket.”

A Lackfi, főúri család volt, akik Solyomkő várából irányították kiterjedt birtokaik ügyvitelét. Rév, azáltal, hogy a Lackfiak tulajdonába került, hosszú időre a sólyomkői uradalom részévé vált, s így nem járt rosszul.

Rév, „portus Crisis”, nevezetes vámhely maradt a révi révvel egyetemben, s ezt a Lackfiak is okosan kihasználták, értékesítették. Különösen a sóvám hozott nagy jövedelmet, hiszen Erdély sóbányáiból jórészt Réven keresztül került a só nyugatabbra. A már említett Eszterházy levéltár vonatkozó iratanyaga szerint, 1484-ben a Lackfi uradalom Fugyin levő vámját is ide helyezték át. Mindezekből egyenesen következik, hogy működőképes volt a révi vám és a rév, ami viszont azt jelzi, hogy a lakosok is igen-igen meg tudtak élni belőle.

Nagyjából tehát úgy másfélszáz évig, a XVI. század második feléig, a Reformáció koráig, Rév Solyomkő vonzáskörébe és érdekkörébe tartozó főúri birtok része volt. Nem nagyszámú, de szabad és sáfárkodó lakossággal. Bizonyára hatással volt a „régio” településeire Igazságos Mátyás kora és szelleme (1457–1490), majd az azt követő zűrzavar is, valamint az 1256-os mohácsi vész, amikor is a törökök elfoglalták Magyarországot és az ország széttagolódott, részeire bomlott. A bihari területek is mintegy önálló életet éltek, s Várad meghatározó szerepű lett a környék további fejlődése vonatkozásában. A XVI. század második fele a Reformáció térhódítását is jelzi egyben, aminek a hatása alá került Várad és környéke is. Várad reformációját az Egerből jött Varkócs Tamás várkapitány is támogatta, így 1557-től Ceglédi György református lelkész szabadon terjeszthette ki az „új hit” tanításait és építhette ki a „reformata eclesiat”.

Ceglédi György evangéliumi eszméit Telegden és környékén pankotai hittérítők terjesztették igen hatékonyan. A Telegdi grófok felveték a kálvinista hitet, s azt ki is terjesztették egész uradalmuk területén. Ebben a korban a „cuius regio, eius religio” elve uralkodott. A fenti eszme annyit jelentett, hogy amennyiben egy főúr egy bizonyos hitet vallott, azt köteles volt átvegye a birtokain élő lakosság is: egész települések lakossága vált ilyenformán reformátussá.

Rév a XVI. század második felében már nem tartozott Solyomkő várához és a Lackfi uradalomhoz, hanem a Református Telegdy család birtokát képezte és közigazgatásilag is Telegdhez tartozott. 1560-ra a Telegd környéki települések – miként a Várad környékiek is – lakosai reformátusokká váltak, s fehérre meszelt egyszerű templomokban folyt az istentiszteletek sora. Ezekben a szent eklézsiákban, így Réven is ostromolta az eget fohászaival egy-egy közösség, különösen a török „áfiumtól”, rabságtól való szabadulásért esdve. Egy 1552-es összeírás szerint csak a Sebes-Körös bal partján lévő Révelő létezett. Révelő Révnek a XVI. századi kirajzása volt. (Más vélemények szerint Révelő révi lakosokkal betelepített község volt). Tény az, hogy a török hódoltság után (1526-ot követően), a település kizárólag Révként (s nem Révelőként) szerepel az okmányokban. Tény az is, hogy az 1560-as években már volt itt Réven egy református magyar közösség, amely túlélte az évszázadok történelmi és sorsviharait.

Boros J. Attila, református lelkész

Focihírek

Erre szokás mondani a sportban, hogy bejött a papírforma! Nemcsak a szurkolók, de a csapat is abban reménykedett, hogy az első meccs kivételével bizony elég gyenge kezdés után megtáltosodó csapat, a tisztes középmezőnyben fog végezni, s lám, hála kitartásuknak, akaratauknak, és nem utolsó sorban a lelkes szurkológárdának, végük az előkelő hatodik helyen fejezték be a bajnokságot. Bár az utolsó itthoni mérkőzés előtt ez még kétséges volt, hiszen azonos pontszámmal álltak a Mártélyra látogató Derekegyház csapatával bravúros játékkal, az egykori legendás magyar-angol eredményét lekopírozva könnyedén vették ezt az akadályt is, annak ellenére, hogy az első féldőben kiállítás miatt létszámbeli fölényben focizhatott az ellenfél. A sikeres évadzáró után, megérdemelt ünneplés következett, majd néhány nap múlva idényszáró öregfiúk, fiatalok összecsapás, amelynek során, baráti alapon az „ifjú titánok” győztek 4 : 1 arányban. Ebből az alkalomból vett búcsút két játékos is az aktív focitól: Daraki István és Baranyi Béla...

Köszönet, és tisztelet illeti őket eddigi sportéletükért!

Gratulálunk labdarúgóinknak, akik ezúton köszönik meg szurkolóiknak, szimpatizánsaiknak a kitartó támogatást. Hajrá Magyarok – hajrá Mártély!

A tabella végső állása:

Eperjes SK – Mártély SK	0 : 5
Mártély SK – Székkutas TC	2 : 5
Tizasziget SE – Mártély SK	6 : 2
Algyő SK II: – Mártély SK	3 : 1
Mártély – Kübekháza	4 : 1
Hmvh-Astra – Mártély SK	2 : 1
Mikroton Baktó SC – Mártély SK	1 : 5
Mártély SK – Komlósi Trans Baktó	1 : 3
Pitvaros SK – Mártély SK	1 : 0
Mártély SK – Földeák TC	3 : 0
Mártély SK – Ambrózfalva	3 : 2
Nagymágocs – Mártély SK	3 : 2
Mártély SK – Ferencszállás	1 : 2
Szóreg – Mártély SK	2 : 4
Mártély SK – Derekegyház	6 : 3

Az eredményes, tűzkármentes betakarításért

Mint minden évben, hála istennek megint a nyakunkon Péter-Pál, s az aratás megkezdésének ideje...

„Jelős nap” ez időtlen idők óta, az élet, az új kenyér zálogának örömteli pillanatai, amelyet azután emberpróbáló munka követ, s bár manapság már jó ideje ügyes gépek kímélik az embert a napon való gyötrelmes fizikai munkától, van még tennivalója, személyes jelenlétre okot adó kötelezettsége a földművelő embernek.

S ha már szóba kerültek a gépek, nem árt foglalkoznunk a betakarítási munkák során előfordulható veszélyekről, s annak törvényben meghatározott kötelezettségeiről.

A Mártélyi Polgárőr, Tűz- és Vagyonvédelmi Egyesület, mint az közismerten nevében is benne foglaltatik, sok más vállalt feladata mellet, örökdió a falu tűzbiztonságán is, nem utolsósorban kitűnő, s országsszerte ritkaságszámba menő felszereltsége és tagságának gyakorlati képzettsége okán, az esetleges tüzesetek megfékezésében is elsődleges szerepet játszik. A lap szerkesztősége, az Egyesület elnökétől kapott tájékoztatás és anyagok alapján mindenképpen fontosnak tartja, hogy minderről részleteiben is beszéljünk.

A Mártélyi Önkéntes Tűzoltó Egylet, eddig is tevékeny segítséget nyújtott a Polgármesteri Hivatal felvilágosító, ismeretközlő munkájához, különös tekintettel a magán erő- és munkagépek szabályszerű üzemeltetésére, azok megfelelő műszaki állapotára, valamint a betakarítási szabályok, s utómunkálatok előírásainak betartására, és betartatására. Hogy e munka és együttműködés a továbbiakban is zavarmentes és eredményes legyen, ismertetőként álljanak itt azok a jogszabályok, amelyek be nem tartása, „nem ismerése” nem ment fel senkit a törvény erejével történő számonkéréstől. Indokolja ezt az is, hogy egy-egy ilyen tüzeset nem korlátozódik egy tulajdonos földjére, vagy gazdálkodási egység területére, hanem szerencsétlen körülmények összejátszása esetén, a legszakszerűbb erőfeszítések ellenére is hatalmas és anyagiakban is megrendítő erejű pusztításokat képes végezni...

Nem „okítani”, feleslegesen oktatni szeretnénk tehát az alább közlendő paragrafusok mögé zárt jogszabályokkal a gazdálkodókat, géptulajdonosokat, s a betakarításban résztvevő embereket, csupán hasznos és megszívlelendő ismereteket átadni, s az elővigyázatosság betartására ösztönözni.

A mezőgazdaságra vonatkozó tűzvédelmi használati szabályok

Aratás

63.§

(1) A kalászos termény betakarítását lehetőleg a közút, illetőleg a vasútvonal mentén kell először elvégezni.

(2) A learatott kalászos terményt, szalmát, a vasútvonal szélső vágányától és a vasútállomástól legalább 100 méter, a közúttól legalább 25 méter távolságra szabad elhelyezni. Ha a távolságok nem tarthatók, akkor a kalászos terményt, a szalmát az aratással egyidejűleg, a szálas takarmányt pedig kiszáradáskor azonnal el kell szállítani. A vasút és a közút mentén az aratást követően legalább 3 méter széles védőszántást kell alkalmazni.

(3) Gabonatóblán dohányozni, még a járművek, erő- és munkagépek vezető ülésében sem szabad.

(4) Az aratás idejére a gabonatóblától legalább 15 méterre éghető anyagoktól és növényzettől mentes dohányzó helyet kell kijelölni. A dohányzó helyen a dohányzást gyújtásához és eloltásához megfelelő mennyiségű vizet tartalmazó edényt kell elhelyezni.

Szérű, rostnövénytároló, kazal

64.§

(1) A mezőn (határban) összerakott kazal, valamint a rostnövénytároló elhelyezésénél a szélső tárolási egység és a környező építményektől a következő tűztávolságot kell megtartani:

a) az „A” és „B” tűzvesélyességi osztályba tartozó építményektől legalább 200 métert;

b) a „C”- „E” tűzvesélyességi osztályba tartozó építményektől legalább 100 métert;

c) a vasúti vágányoktól és a vasútállomástól – a rostnövénytároló ipari vágányát kivéve – legalább száz métert;

d) a közúttól, erdőtől, lábon álló gabonától legalább 25 métert;

e) nagyfeszültségű, föld feletti villamosvezetékű, a megfelelő villamosvezeték és talaj közötti távolság háromszorosát, de legalább 20 métert;

(2) Az állattartási telepeken a legfeljebb egy évre elegendő alomszalma- és szálastakarmány-szükségletet üzemi tárolásnak kell tekinteni, és ezekre a 17.§ - ban meghatározottakat kell alkalmazni.

(3) A szérűben csak kalászos terményt, szálas takarmányt és szalmát, a rostnövénytároló telepen pedig csak rostnövényt szabad elhelyezni.

(4) A szérűn és a rostnövénytárolón a kazlakat úgy kell elhelyezni, hogy a második sorban lévő kazal az előző sorban lévő két kazal közé kerüljön.

(5) A kazlak, valamint a sorok között a nagyobb kazalmagasság háromszorosát, de legalább 20 méter távolságot kell biztosítani.

(6) A mezőn (határban) összerakott szálastakarmány-, szalma-, rostnövény – stb. kazlakat, legalább 3 méter széles védőszántással kell körülvenni.

65.§ (1) A szérű és a rostnövénytároló területét az éghető hulladéktól, elszáradt gáztól stb. állandóan tisztán kell tartani.

(2) Dohányozni a szérű és a rostnövénytároló szélső tárolási egységétől, illetőleg más helyen lévő kazaltól legalább 30 méter, tüzet rakni legalább 100 méter távolságra, a kijelölt helyen szabad. A tilalmakat a szérű és rostnövénytároló bejáratainál táblákkal jelölni kell.

66.§

(1) A rostnövény osztályozása esetén egységben legfeljebb négy kazal, tárolási egység bontható meg.

(2) A rostnövényt kisátorozni csak csak a tárolón kívül és a szélső kazaltól 10 méteren túl szabad. A sátorozási területen minden megkezdett 10 000 m² alapterület után 10 méteres tűztávolságot kell biztosítani.

(3) A pozdorja kazal legnagyobb megengedett alapterülete 300 m². A kazlakat egymástól legalább 10 méter, rostkazaltól, épülettől legalább 20 méter távolságra szabad helyezni.

A tarló- és növényi hulladék égetésének szabályai

67.§

(1) A tarlóégetés, alkalmoszerű tűzveszélyes tevékenység.

(2) A tervbe vett tarlóégetés helyét, időpontját és terjedelmét a megkezdés előtt legalább 24 órával az illetékes hivatásos önkormányzati tűzoltóságnak be kell jelenteni.

(3) A tarlóégetést a learatott gabonatablákon úgy kell végrehajtani, hogy a tűzterjedés irányában a hasznos vad elmenekülhessen. A tarlónak minden oldalról egyidejűleg történő felgyújtása tilos. Az égetéshez csak a tarlómaradványok használhatók fel. A szalmát elégetéssel megsemmisíteni, lábon álló gabonatabla mellett tarlót égetni tilos.

(4) Kukorica-tarlóégetésnél a (3) bekezdésben foglaltakat kell értelemszerűen alkalmazni.

(5) A cséplési hulladékokat, így pillangósvirágú magvak hulladékait és egyéb hulladékot, a fatisztogatás hulladékait (a továbbiakban: növényi hulladékok), a hernyófészkeket és az arankafoltokat – megfelelő tűzvédelmi óvórendszabályok betartásával – csak a helyszínen szabad elégetni.

(6) Tarló- vagy a növényi hulladékégetés csak úgy végezhető, hogy az a környezetre tűz- és robbanásveszélyt ne jelentsen. Ennek érdekében:

a) a tarlót, illetve az érintett szakaszokat az égetés megkezdése előtt legalább 3 méter szélességben körül kell szántani, és az adott területen az apróvadban okozható károk elkerülése érdekében vadriasztást kell végrehajtani. A fasorok, facsoportok védelmére a helyi adottságoknak megfelelő, de legalább 6 méteres védősávot kell szántással biztosítani;

b) a tarlóégetést 30 ha-nál nagyobb területen szakaszosan kell végezni, és csak az egyik szakasz felégetése után szabad a másik szakasz felégetéséhez hozzáfogni;

c) a tarlóégetés időtartamára tűzoltásra alkalmas kéziszerszámmal ellátott, megfelelő létszámú, kioktatott személy jelenlétéről kell gondoskodni, és legalább egy traktort ekével a helyszínen készenlétben kell tartani;

d) a tarló- vagy a növényi hulladékégetés célját szolgáló tüzet őrizetlenül hagyni tilos és veszély esetén, vagy ha a tűzre már szükség nincs, azt haladéktalanul el kell oltani.

(7) A tarló- vagy növényi hulladék égetés befejezése után a helyszínt gondosan át kell vizsgálni és a parázslást, izzást – vízzel, földtakarással, kéziszerszámokkal stb. – meg kell szüntetni.

A mezőgazdasági erő- és munkagépek

68.§

(1) A kalászos termény betakarítási, kazalozási, szalma-összehúzási és bálázási munkáiban csak az a tűzvédelmi követelményeknek megfelelő, legalább egy 13A és 89B vizsgálati egységtűz oltására alkalmas tűzoltó készülékkel is ellátott erő- és munkagép, valamint egyéb jármű vehet részt, amelynek tűzvédelmi felülvizsgálatát az üzemeltető a betakarítást megelőzően elvégezte, és ezt igazolja. Az igazolás egy példányár az erő- és munkagépen el kell helyezni.

(2) Az üzemelő erő- és munkagép kezelője szükség szerint, de legalább naponta egyszer köteles a kipufogó-vezeték és szikratörő műszaki állapotát felülvizsgálni és a ráakódott éghető anyagtól szükség szerint megtisztítani.

(3) A tartalék üzem- és kenőanyagot az erő- és munkagépektől, a kazalaktól és a gabonatablától legalább 20 méter távolságra kell elhelyezni, éghető hulladéktól, növényzettől mentes területen.

(4) Erő- és munkagépeken, gépjárművön olyan karbantartás, javítás, amely nyílt láng használatával jár, vagy üzemanyag elfolyásával járhat, gabonatablán, szérűn és rostanyagtarló területén nem végezhető.

(5) Munkaszünet idejére az arató-, cséplőgépet, az erőgépet és az egyéb munkagépet a lábon álló kalászos terménytől, a tarlótól, továbbá a kazaltól legalább 15 méter távolságra kell elhelyezni, éghető hulladéktól, növényzettől mentes területen. Ha a tarlótól ez a távolság nem biztosítható, akkor 3 méter széles védősávban kívül kell az arató-, cséplő-, erő-, és az egyéb munkagépeket elhelyezni.

(6) Az arató-, cséplőgépet hajlékony földelővezetékkel, akkumulátorát pedig legalább nehezen éghető, villamosságot nem vezető anyagú védőburkolattal kell ellátni.

(7) Az erő- és munkagépet, arató-, cséplőgépet a kezelő üzemeltetés közben nem hagyhatja el, egyéb munkát nem végezhet.

69.§

(1) A szalmaösszehúzást és a kazalozást végző erőgép az összehúzott szalmát és a kazlat csak olyan távolságra közelítheti meg, hogy az erőgép égésterméke, illetve annak elvezető csöve gyújtási veszélyt ne jelentsen.

(2) A szalmaösszehúzásban és a kazalozásban résztvevő erőgépet a ráhullott szalmától, szénától stb. rendszeresen meg kell tisztítani.

(3) Az összehúzott szalma alapterülete nem haladhatja meg 1000 m²-t.

A terményszárítás szabályai

70.§

(1) Szellőztetéssel történő szárítás esetén:

a) szalmaszalmát kazalozni csak akkor lehet, ha a takarmány nedvességtartalma 40–50% alá csökkent;

b) a kazlak méretének meghatározásánál a szellőzőventillátor teljesítőképességét és az e szabályzat 3. számú mellékleteit kell figyelembe venni;

c) a takarmányt felületi víztől mentesen kell a megfelelően előkészített kazalszárító berendezésre behordani, és – előírt rétegvastagságig, illetőleg magasságig – kazalozni;

d) a szénát egyenletes rétegben, tömör góccok nélkül kell teregetni. A rétegenkénti kazalozás során új réteget csak az előző réteg teljes kiszáradása után szabad felrakni;

e) a kazlat a beázástól védeni kell;

f) a kazal belső hőmérsékletét rendszeresen és szakszerűen mérni kell;

g) a szénakészítés technológiai leírását, a szénakészítést végzők részére ki kell adni;

(2) Terményszárító berendezéssel történő szárítás esetén a tűzvédelmi előírások megtartásáért és annak folyamatos üzemelés közbeni ellenőrzéséért az üzemeltető, illetőleg a kezelőszemélyzet a felelős. A szárítóberendezés üzemeltetése során a gyártó kezelési utasításait figyelembe kell venni.

(Szerkesztő)

Gasztronómia – A hónap receptjei

Minden hónapban igyekszünk a beküldött receptek közül hagyományosabb, mondhatni „Magyar embörnek való” ételt, és valamelyest kímélőbb, a reformkonyha irányába mutató, de legalábbis olcsón s gyorsan elkészíthető finomságot ismertetni. – Jó étvágyat!

Aszalt szilvás, almás disznósült 6 személyre

Hozzávalók: 1 kg sertéskaraj, 10 dkg aszalt szilva, 60 dkg jonatán alma (4 nagy), 5 dkg Tenkes sajt, só, bors, 1 teáskanál étolaj.

Elkészítési mód: A megtisztított, megmosott húst bepácoljuk. (Páclé: három liter víz, egy evőkanál ecet, 2–3 gerezd fokhagyma, 15 szem bors, 15 szem koriander, 15 szem szegfűbors, 15 szem boróka bogyó, egy csapott evőkanál szárított majoránna, ízlés szerint só).

A páclé készítése: A forrásban levő vízhez hozzá adjuk az ecetet, a fokhagymát, sót, a durvára megtört szemes fűszereket, valamint, majoránát, és kb. 10 percig lassú tűzön forraljuk. Amikor teljesen kihűlt a húsrá öntjük, és lefedjük. Egy hétig, minimum 4–5 napig megforgatjuk benne a húst. A levéből kímelve, lecsurgatjuk, egy órára besózzuk. Meghintjük egy kevés örölt borssal, felszúrjuk, megtöltjük aszalt szilvával, majd letűzzük a két végét. Kiolajozott tepsibe tesszük, előmelegített, forró sütőben (200–220 C fokon sütjük). Betakarjuk alufóliával, és hozzávetőleg 1 órán át pároljuk, ill. addig, amíg meg nem puhul. Akkor levesszük a fóliát, és mellé tesszük az előkészített almákat. Amíg a hús megpirul, az almák is megsülnek. (készíthetünk belőle többet, mindig nagy sikere van!). főtt burgonyával tálaljuk. De a hús hidegen is kitűnő!

Almák elkészítése: az almák magházát karalábévájával kiszedjük, helyére egy-egy hasáb sajtot teszünk, és almadugót illesztünk az aljára, a tetejére, pedig egy aszalt szilvát.

Tárkonyos borjúraguleves

Hozzávalók 4 személyre: 40 dkg borjú apróhús, 20 dkg egyes zöldség, 10 dkg zeller, hagyma, egy zöld paprika, egy

paradicsom, egy csokor friss tárkony, 2 dl tejszín, 1 csokor petrezselyem, 5 dkg zöldborsó, olaj, só, bors, liszt, citrom. Az apró kockára vágott borjúhúst megmossuk. Egy fazékban olajat hevítünk. Beletesszük a borjúhúst, és pár percig pirítjuk. Hozzáadjuk a kockára vágott sárgarépát, fehér répát, zellert, és a finomra vágott hagymát, zöldborsót. Sózzuk, borsozzuk. Hozzáadjuk a finomra vágott petrezselymet és tárkonyt. Csontlével vagy vízzel felengedjük, és készre főzzük. Amikor a hús megpuhult, tejszínes habarással dúsítjuk. Végül citrommal ízesítjük, hogy megfelelően pikáns legyen. Tipp: tálaláskor vajás galuskát is adhatunk hozzá.

Bodzavirág

Sokan nem tudják, az illatos virágú bodzáról, hogy gyógyhatásán kívül a konyhában is sokoldalúan használható. A kinyílt virágokat egészen rövid kocsányrésszel kell gyűjteni, papírra teregetni, napra kitenni, hogy mielőbb jól megszáradjon.

Gyógyteaként nátha betegségre, köhögésre hatásos. Egy teás kanálnyi száraz, morzsolt bodzavirágot forrázunk le, 2–3 dl vízzel, hagyjuk 5 percig állni, majd leszűrve, citrommal ízesítve adjuk a betegnek. A teának vértisztító és enyhe hashajtó hatása is van. A virág borban áztatva muskotályos ízt ad.

Illatos bodzaital

Hozzávalók: nagy bodzavirágból 2 db, 2,5 l víz, kristálycukor 25 dkg, citrompótló 10–12 szem, egy fél citrom.

A vízben feloldjuk a cukrot és a citrompótló tablettákat. Apróra vágva beletesszük a citromot, majd a bodza virágot. Langyos helyen, néha megkeverve állni hagyjuk, s 24 óra múlva jól záródó üvegekbe szűrjük, és lehűtve folyamatosan fogyasztjuk. Természetesen nagyobb mennyiségben is készíthető. Nyáron friss bodza virágból készül, de a szellős, tiszta helyen megszáradított virágok egész évben ellátják a családot üdítő itallal. Ízlés szerint használhatunk kevesebb citrompótlót, vagy több citromot, vagy a gyógyszertárakban kapható aszkorbinsavat.

Népszokások - hagyományok

Aratás – Péter – Pál

Megérlelte a nyár a gabonát, immár aranyló búzamezők hajlonganak a meleg szélben, s mint időtlen idők óta, ismét betakarítja termését az ember. A termést, amely az életet jelenti, az elkövetkező év biztonságát. A termést, amelyet gondosan előkészített földjébe vetett, s hótakarót kért rá az égiektől, meleg, esős tavaszt, és magérlelő fénylő nyarat amitől megszökölnének a mezők, és ünnepi érzésekkel indulhatnak meg kaszák, gépek, emberek, hogy learassák munkájuk gyümölcsét.

Nyárelő havának végefelé eleink hiedelme szerint „mögszakad a búza töve”, a szára kivilágosodva elsárgul, megkeményedik, s a zöldből őszi színbe hajló növénytenger learathatóvá válik. „Jelős nap” volt ez mindig is a gazdálkodásban, és legtöbb vidéken „Pétör – Pál” napjához kötődött (június 29) az aratás kezdőnapja. Jézus két vértanúhalált halt apostolának tisztelete a katolikus egyház hívői számára feljegyzések szerint, már a III. század óta kötelező vallási ünnep, amelyben összefonódnak a korábbi aratáshoz fűződő szokások és hiedelmek. Péter volt, akinek Jézus

azt jövendölte, hogy háromszor fogja őt megtagadni, ám rá mégis, mint erős sziklára alapozódott a keresztény világvallás fundamentuma, s őerte fejjel lefelé megfeszítve keresztalált szenvedett. Pál, a kereszténységet üldöző Saulusból lett látomása után megkeresztelkedve a jézusi út és tanainak követője, s ezért életével fizető vértanú. Szent Péter és Pál köszöntése napján Péterben a halászköz védőszentjét is ünnepelek, e nap előestéjén szokás volt, hogy a halászköz közös menetben házról-házra járva meglátogatták a gazdákat, kik kellő, jó haljárást kívántak nekik, borral, és kaláccsal vendégelve meg őket, melyért „viszonzásul” másnap a halászköz által a parton főzött halpaprikással, halászlével, és túrós csuszával voltak traktálva, mely után rendszeren hajnalig tartó vigadalom és tánc következett.

E „jelős nap” még a múlt században is jól ismert és gyakorolt szokása volt, az aratás közös megkezdése. A gazdák, asszonyok, lányok és legények ilyenkor kísértáltak a határba, és néhány sarló, kaszasuhintással jelképesen birtokba vették a beérett gabonát, de nem kezdtek a teljes aratásba. Ennek is egyszerű

okai voltak. Babonás hiedelem tiltott nappá, a munka alól kötelezően felmentette tette ezt a napot. Ha még hozzá keddre, vagy péntekre esett ez a nap, egyes vidékeken szintén nem kezdtek bele a gabona levágásába, mert az erre tilos nap volt, s a regula úgy tartotta, hogy aki ezt megszegi, annak táblájában sok lesz a szem nélküli kalász...

Ugyanígy nem kezdtek aratásba, újholdkor sem, sőt sokféle volt az is szokásban, hogy nem fogtak bele akkor a munkába, ha halt volt a faluban.

A bőséges, sikeres aratás érdekében persze a jó erők befolyásolása, megnyerése sem volt mellékes, ezért hagytak a tarlón egy marék gabonát az ég madarainak, s voltak, akik a le nem vágott búzaszálakat Szent Péter lovának szánták abrakként. Előrelátóbbak szerint nem ártott egy maréknyi gabonát hagyni az aratás után azért sem, hogy a jövő évi termést ne díbolja le vihar. Az aratás végén búzakaralásból kötötték aratókoszorút, s az azt vívőket esővárászló céllal vízzel locsolták meg. Hogy a jövő

év termésmőségét biztosítva lássák, az aratókoszorú kimorzsolt magjait a vetőmaghoz keverték. A táblák, a beérett termés megővését szolgálták azok a hiedelmek is mi szerint Péter-Pálkor nem volt szabad almát késsel vágni, a rétre kimenni, mert ezek a „cselekedetök” egyaránt jégesőt okozhattak.

Olyan vidékeken, ahol sok eperfa volt, serényen rázták, szedték össze az epert, mert úgy tartották, az aratóünnep alapvető itala, a jóféle pálinka készítéséhez, e napon legalkalmasabb a fa termése. Olyannyira fontos volt ez, hogy az arató részeselek, bandák kialakult komenciójában sűrűn előforduló tétel volt a kenyéren, szalonnán, a bográcsban főtt paprikásokon, lebbencsen, öregtarhonyán kívül a pálinka meghatározott mennyisége is.

A Péter-Pál ünnepi ételsorban a hagyományok szerint sok helyen paprikás csirke, újabban birka, vagy marhapaprikás is szerepelt, de kedvelt volt a halászok által főzött bográcsban „meredőtetőt” halpaprikás is.

Farkasné Bakonyi Ildikó

A párttitkár és a tehenek

Ez a dolog, még a Rákosi időkben történt, amikor előfordult, hogy a Tsz-ek élére néha hülyéket neveztek ki, de nemkülönben egyszerű parasztokból lettek párttitkárok, akik azután azoknak az embereknek próbáltak meg parancsolni, akikkel együtt ették annak előtte a szegénység keserű kenyerét...

Mint most, akkoriban is tomboló hőséggel és szárazsággal sújtotta a vidéket a nyár. Nappal még csak-csak elvolt a jószág a legelőn, s hosszú itatásokkal eléggé eltűrte a körülményeket, de behajtás után megőritette őket az istállóban tanyázó rengeteg légy, ami úgy elszaporodott, hogy feketéllett tőlük a tavasszal hófehérre meszelt fal. Az állatgondozók megpróbáltak már a Szövetkezeti boltban kapható ragacsos légypapírtól kezdve a legyek csapkodásán keresztül mindent, de a légy-kérdés nem látszott megoldódni. Az állatok csak csapkodtak a farkukkal, lábaikkal a hasuk alá kapkodva igyekeztek megszabadulni a csípős legyektől, rázták a fejüket, s csak bőgtek kínjukban, de se enni, se pihenni nem tudtak rendesen.

Mikor a tehenészet brigádvezetője legközelebb a központba ment, szólt erről az agronómusnak, aki megígérte, hogy intézkedik, mert ugye az mégsem állapot, hogy ez a kiváló Tsz. ne tudja teljesíteni az előírányzatot a legyek miatt, de ezzel az ügy el is aludt rögtön és hirtelen. A brigádvezető, merthogy lelkiismeretes és állatszerető ember volt, persze nem hagyta annyiban a dolgot, s amikor néhány nap múlva a Tsz. elnöke kilátogatott a járási elvtársakkal, hogy eldicsekedjen az eredményekkel, hát egy alkalmas pillanatban félrevonta – merthogy valaha együtt koptatták az iskola padjait –, és serényen megszólította: – Kálmány! Én nem mondom, hogy né mutogassuk az állományt, de azt meg nekőd kéne látnod, hogy anynyi itt a légy, hogy maholnap lésoványodik a zaklatott jószág, s akkor már csak támolygó bőregereket tudsz majd mutogatni az elvtársaknak...

A Tsz. elnök ezen kissé elgondolkodott, és serényen bólogatva ígéretet tett, hogy amint visszaérnek a központba, azonnal intézkedik, de azután rögvést elvonta őt a kis irodában számolatlanul öntögetett pálinkák agybizsergető élvezete, s az ennek hatására egyre jobban kibontakozó elvtársi szeretet és a magasabb pártpolitika.

Teltek a forró napok, a légy csak szaporodott. A tehenészet dolgozói már azon voltak, hogy, ha nem féltették volna azt a kis sílány munkaegységet amit a munkájukért kaptak, szélnek eresztenék a teheneket – ne szenvedjenek itt a legyektől hemzsegő istállóban –, amikor meglátták oldalkocsis motorján közeledni a

párttitkárt. Ez a párttitkár nemrégén még közöttük dolgozott, de mióta párttitkár lett, olyan okos lett, hogy alig lehetett ráismerni, és még hozzá mindenkit magázott is, mint aki elfelejtette honnan érkezett, kikkel előtte komázóan tegeződve vágta még nem is oly rég a szalonnát-hagymát a kenyérré... Azonnal megvolt a terv. Mikor a párttitkár nagy vidáman leszállt a motorjáról, s leereszkedően megérdeklődte: – Hogy vagyunk elvtársak? –, az egyik gondozó mögé lépett egy zsákkal, s a fejére húzta. Le egészen a kinyújtott karján a könyökéig, hogy ne tudjon ficáinkolni. S bár erősen ellenkezett, meg azt emlegette, hogy őt megvédi a párt, becélték az istállóba. Pillanatok alatt levetkőztették, s egy elletőkötéllel biztonságosan egy oszlophoz kötözték, s hogy fel ne fázzon a hideg téglaborításon, friss szalmát is dobtak alája.

– Hát Jóska! – szólt az egyikük kissé elváltoztatott hangon. – Azér' kötünk ki mi ide tégödet, hogy mögtapasztaljad: elég sok itten a légy. Röggelig kigondolhatod, elintéződ-é, hogy végre kiküldjék nekünk azt a permetszert...

Azzal lehúzták a fejeről a zsákot, és elmentek a dolgukra. Hajnalban igencsak elgyötört állapotban találták a párttitkár elvtársat. Szája kicserepesedve, teste egy merő égő fájdalom a rengeteg csípéstől, s a lábai kinyújtva reszkettek kis terpeszben a szalmán. Nehezen vette a levegőt. Mielőtt eloldozták, a zordonan körülálló állatgondozók feltették a kérdést: – Na, oszt lösz-é permetszer, Jóska?

„Lösz! – felelte az elcsigázottan –, mer' tényleg kurva sok itten a légy most – ezt elismeröm. De azér' elvtársak, az mégiscsak pártunk és kormányunk, és a mi szeretett vezérünk elleni vétők vót, hogy szabadon hagyátok éjjelre a szopós borjút – mer' fogalmatok sincsen, hogy az eszméért az éccaka mit köllött neköm kiállnom...”

És mert lelkében legbelül még párttitkársága dacára is egyszerű, erősen hívó ember maradt, vasárnap mise után csak beóvatoskodott a sekrestyén keresztül, és meggyóna a papnak azt a „bűnét”.

Az atya ettől elfehéredett, egyik szemhéja remegő mozgásba kezdett, kivágta a gyóntatófülke ajtaját, és egyetlen mozdulattal tépte le magáról a szent papi öltözetet... Azután sok bort ivott, majd egyheti vívódás és remegés után kilépett a rendből, és még az azokban az időkben is viszonylag nyugodt vándorméhészetre adta hirtelen megöszült fejét...

Jóskát pedig azon túl csak úgy emlegették: a megesett párttitkár...

(Az írás az anekdotagyűjtő pályázatra érkezett.)

Gondozási központ hírei

Rózsák napja

Rózsák Napja elnevezéssel – virág-gyűjtéssel, Rózsaherceg-díj átadásával, amely a legszebb virág természetőjét illette meg, fotó és videofelvétel készítésével egybekötött kellemes napot tartottak a gondozási központban június 16-án az Idősek Klubja tagjainak, ahová mindenki elhozhatta a legszebb rózsáit, amelyeket délután átadtak a 8. osztályosoknak a ballagási díszítéshez.

Az Idősek Klubjának júliusi programja

5-6-án Térítési díjak befizetése a pénztári órákban.

8-án Az „Optimisták” fellépése a gyopárosi Nyugdíjas Fesztiválon.

14-én Fotó-albumok és emlékkönyvek – élménybeszámolók régi fényképekkel, 10 órától.

18-án Előadás az egészséges táplálkozásról – ételbemutatóval egybekötve. Előadó: Kenéz Józsefné. 10 óra.

27-én Ruházati vásár – 10 órától.

Az orvosi rendelés és a patika nyitva tartása július-augusztus hónapban megváltozik, kérjük érdeklődjenek!

A klubban minden kedden és szerdán gyógymasszírozás van, szerda délelőtt kézimunka csoportfoglalkozás és idősek tornája. Hétfőn és csütörtök délután 15 és 16 óra között az Optimista csoport próbái. A Kavalkádra továbbra is várjuk ötleteiket a jelmezes-csoportos felvonulásra és jelentkezőket is várunk.

Klubvezetés

ÁMK eseményei

Iskolai ballagó ünnepség

Az Általános Művelődési Központ Általános és Alapfokú Művészeti Iskolája 8. osztályosainak ballagási ünnepségére, 2005. június 18-án 10 órakor került sor. Búcsúzó nyolcadikosok: Elek Péter, Galambos Valéria, Gémes Erika, János Beáta, Lantos János, Lugosi Tamás, Markó Gábor, Molnár Viktória, Nagy András, Papp Zoltán, Pázsik Krisztián, R. Nagy Viktória, Rostás Tamás, Szombathelyi Péter István, Tábori Gyula Dávid, Téren Zsuzsanna, Virágh Emese. Osztályfőnök: Pappné Nagyiván Ibolya.

Táncvizsga

Izgalommal vegyes várakozás töltötte be a Faluház nagytermét, ahol több száz vendég, szülők, rokonok, ismerősök várták az ÁMK alapfokú művészeti iskola növendékeinek év végi táncvizsgáját és bemutatóját. A két oldalt és a terem bejárat felőli részbe állított széksorok teljesen megteltek, s anyukák, apukák szorongatták kezeikben fényképezőgépjüket, kamerájukat, hogy megörökítsék gyermekük produkcióját. A lépések talán néha még botladozóak voltak ezen a régi tánciskolai vizsgák kellemes hangulatát idéző vizsgaelőadáson,

amit a lámpaláz, és a közönség figyelmétől övezett igyekezet számlájára írhatunk, ám minden csoport szépen teljesített, egészen az első osztályosoktól, a nyolcadik osztályos tanulókig. Láthattak dél-amerikai, és egyéb standard táncokat, és kortárs-társastáncokat is.

Gyerekek nyári ügyeletben

Az iskola pedagógiai programjában szerepel, hogy gyerekeink 1 hetes nyári ügyeletben vesznek részt osztályonként, ahol virágot locsolnak, szépitgetik környezetünket.

Kirándulás

2005. június 4-én hétfőn indul Szilvásváradra az iskolából nyári táborba 24 gyerekünk. Második osztálytól hatodik osztályig járó tanuló vesz részt a péntek estig tartó programokban. A programok között szerepel sok-sok túrázás és Eger nevezetességeinek, köztük az egi várak a megtekintése. Gyerekeinket a négy alsós pedagógus kíséri. A táborozni indulók bizakodnak a jó időben

Sajti Imréné

Önkormányzati hírek

A csatorna nyomvonal

A mártélyi csatornázás kivitelezési terve megtekinthető az önkormányzatnál. Ebben megtalálható, hogy melyik utcában melyik oldalon fog futni a csatorna.

Az Önkormányzat a lap megjelenéséig már megküldte a beruházás megkezdéséről szóló értesítését, és a csekkeket is postázta.

Testületi ülések

Mártély Község Képviselő-testülete május 31-én tartotta soron következő ülését.

Az első napirendi pont keretében áttekintették a Mártélyi Vízmű Kft. 2004. évi mérlegbeszámolóját.

A Képviselő-testület megállapította, hogy a Kft-nek az ivóvíz díjakból jelentős összegű kintlévősége van, melynek behajtására intézkedni kell.

A második fő napirend a községi kitüntetések adományozásának elbírálása volt, melyről a testület – figyelembe véve a szavazóurnákban leadott lakossági ajánlásokat – zárt ülés keretében döntött.

A „Mártély Díszpolgára” kitüntetés, ill. a három „Mártély Községért” Emlékérem átadására augusztus 5-én a X. Mártélyi Kavalkád nyitó ünnepségén kerül majd sor.

Szintén zárt ülés keretében döntött a testület a jegyzői állásra beérkezett pályázatokról. A pályázati felhívásra négy pályázat érkezett be, amelyek közül dr. Vörös Béla pályázatát fogadták el, figyelembe véve a több éves vezetői, ill. szakmai tapasztalatát. Dr. Vörös Béla július 1-től látja el a jegyzői feladatokat Mártély Község Polgármesteri Hivatalában.

lamigazgatástól oly távoli területekről érkezett tanácselnököket, s őt magát is segítette munkája kezdetén, a közösségért végzett önzetlen munkáját, s az együtt töltött éveket.

A Jegyző Asszony a meghatottsággal küszködve azokra a szép, de néha nehéz időkre emlékezett, amelyet jó munkatársi közösségben tölthetett együtt az önkormányzat dolgozóival, a hozzá forduló emberekkel, s a falu lakóival. Ígéretet tett, hogy már csak közeli lakóhelye miatt is, no meg a falu, s a közösség dolgai iránt érzett töretlen érdeklődése és felelősségérzete okán, sokszor vissza fog térni a hivatalba, hogy tapasztalataival, tanácsaival, s ha kell, munkájával segíthesse tovább az ott folyó munkát.

De minthogy az élet bármilyen emelkedett pillanatot figyelmen kívül hagyva szinte azonnal lép tovább, a napirendek előtti események következő mozzanata az volt, hogy Dr. Vörös Béla a felállva tiszteletét adó testület előtt elmondta a hivatali esküt. Az új jegyző röviden megköszönte a megelőlegezett bizalmat, s reményét fejezte ki, hogy munkájával, és az esküben foglalt kötelezettségei teljesítésével meg tudja szolgálni ezt a bizalmat.

2005. június 28-i ülés

Mártély Község Önkormányzata 2005. június 28-án tartotta e havi utolsó testületi ülését a Polgármesteri Hivatalban 14 órától.

Olyan, ritkán előforduló eset történt ezen az ülésen, hogy egyidőben két

jegyző volt jelen a Képviselőtestület ülésén. Egyrészt Horváth Istvánné, a most nyugállományba vonuló Jegyző Asszony, és a sikeres pályázata után, a 2005. július 1-én hivatalba lépő Dr. Vörös Béla, Mártély új jegyzője. A napirendek előtt, ebből az alkalomból, a testület, és a mártélyi önkormányzat dolgozói, s a falu lakóinak nevében elbúcsúztatták Horváth Istvánnét, aki évtizedeken keresztül állt a közösség és a hivatal szolgálatában, a törvényesség öreként. Rövid búcsúztatójában Balogh Jánosné polgármester megköszönte azt a segítséget, amellyel az egymást követő, sokszor az ál-

Csak ezek után került sor a napirendi pontok megtárgyalására.

Elsőként az Általános Művelődési Központ elmúlt 5 éves tevékenységéről szóló beszámolót vitatta meg a testület. Bérci Tamásné szóbeli kiegészítése után, a képviselők hozzászólásaiban elhangzott, hogy a továbbfejlődés érdekében, úgymond „el kell adni” az iskolát annak érdekében, hogy a demográfiai helyzetből adódó létszámgondok ellenére to-

vábra is biztosított legyen a gyermeklétszám. Balogh Jánosné összegzésében megemlítette, hogy minden településnek nagyon fontos az iskola, az oktatás a jövő nemzedékek alapvető indulási terepe, amelytől a lakosság, a szülők joggal várják el a minél magasabb szintű működést. Ezt, a megfelelő körülmények, szakmai és tárgyi feltételek megléte mellett, a pedagógiai munka minősége határozza meg döntően. Köszönetét fejezte ki az iskola tantestületének az elmúlt öt évben végzett munkájáért, a szülőknek, s a SZMK-nak azért a példamutató összefogásért, amellyel folyamatosan segítik a gyakorlat-

ban is a mártélyi iskola működését.

Közvetlenül ehhez kapcsolódóan tárgyalta a Testület az iskola igazgatói pályázat elbírálásáról. Az egyetlen beérkezett pályázatot Bérci Tamásné nyújtotta be, amellyel kapcsolatban szintén tettek fel kérdéseket a jelenlévők, azzal, hogy majd a zárt ülésen döntenek a pályázatról.

Második napirendi pontként a Képviselő Testület II. félévi munkatervét fogadta el a Testület, majd az előterjesztéseket tárgyalta meg, végül zárt ülésen hoztak határozatokat a felmerült kérdésekben.

(Szerkesztő)

Az egyházak hírei

A római Katolikus Egyház vasárnaponként fél 12-kor várja a híveket községünk templomába, ahol Seidl Ambrus plébános úr tart Szentmisét.

Vasárnaponként 11 órától Kocsis Tamás ref. lelkész tart Istentiszteletet az imaházában, melyre várják a gyülekezet tagjait.

Apróhirdetések

Április 16-án ismét megnyitott, és eredeti minőségű **Mónus féle** finomságokkal várja vendégeit a Petőfi utca sarkán lévő lángossütő!

Favágást vállalok. Ugyanott gázpumpa eladó. Mártély, Béke u. 8. Mobil: (30) 621-6293.

Többféle ízletes **mézfajta** kapható. Petőfi u. 2.

Zippzárvarrás, ruhajavítást, alja felvarrást vállalok. Békési Sándorné. Mártély Kinizsi u. 17. sz. alatt. Tel: 228-161, (30) 462-7302. Ugyanott: (tartósítószer-mentes) savanyított hasáb, és apró káposzta folyamatosan kapható – egész nap.

Beépített és hordozható **cserépkályhák** átrakása tisztítása, javítása. Nagy Zsolt Érdeklődni: a (70) 215-6023-as mobilszámon.

Akácmez van eladó. Ady E. u. 3. **Festést**, mázolás, tapétázást, homlokzatfestést, számlaképesen, referenciával, rövid határidőre, modern anyagokkal, garanciával vállalok. Kis Zoltán Mártély, Táncsics M. u. 8. Tel.: (70) 215-9749

Benzines **betonkeverő** bérelhető. Kiskertek rotálását, kerítés-oszlopok lefűrészt, kerítések teljes körű kivitelezését vállalom. Ugyanitt gépi talajfúró bérelhető. Tel.: (30) 265-2305

Anyakönyvi hírek

SZÜLETÉS

Hajdu Zsolt Vencelnek és Kiss Beátának Mártély, Zrínyi u. 7. Karina nevű kislányuk született.

HÁZASSÁGKÖTÉS

Bánfi Szilvia és Szkurák László házasságot kötött.

HALÁLESET

Bali Józsefné (szül: Nagy Emília)
Mártély, Tanya 15.

Hajdu Jánosné (szül: Balogh Rozália)
Mártély, Községház u. 7.

Közérdekű telefonszámok

Mentő: 241-680 Közp. szám: 104
Körzeti megbízott: (20) 2095-336
Polgárőrség: 228-043
Rendőrség Hmvhely: 246-266 Közp. szám: 107
Tűzoltóság Hmvhely: 242-233 Közp. szám: 105
Polgármesteri Hivatal: 528-062
Idősek Klubja: 228-038
Iskola: 528-060
Óvoda: 228-035
Anya- és Csecsemővédő Intézet 228-450

Impresszum

Szerkeszti: Lupus Design Bt. Munkatársak: Farkas Zoltán szerkesztő, Borsos József, Pósz Péter, Sajti Imréné, Sándorné János Mária, Zsótér Gábor, Balázs Jánosné tiszteletbeli munkatárs, az egykori mártélyi újság megálmodója, elindítója. Szerkesztőség: Mártély, Tiszai u. 14. Tel: 228-556, E-mail: lupus@uze.net Kiadja: Mártély község Önkormányzata. Tipográfia: Infopress Reklámstúdió. Nyomdai munkálatok: Szoliter Nyomda – Hódmezővásárhely, Szabadság tér 73.